

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivélsügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 45. szám.

November hó 3.

A Falu-Gazdaszövetség kerületi gyűlése Győrött

Az az erőteljes és átfogó mozgalom, amelyet a „Falu” Magyar Gazda és Földmives Szövetség indított meg, hogy új termelési irányok követésére sarkalja a falusi gazdaközöniséget, az elmúlt héten érkezett el második állomásához. A Szegeden tartott első kerületi gyűlést az október hó 26-án Győrött rendezett második kerületi gyűlés követte és a gyűlés iránt megnyilvánult nagyfokú érdeklődés örvendetesen igazolta azt a tényt, hogy a Szövetség működését a gazdatársadalom legszélesebb rétegei fokozódó figyelemben részesítik.

A nagysikerű kerületi gyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

A gyűlés közönsége

A Falu-Gazdaszövetség győri kerületi gyűlésén résztvettek: Radocsay László dr. főispán, Szauder Ferenc polgármester; Csikvándy Ernő, Drobní Lajos, Fricke Valér, Holitscher Károly és Pintér László országgyűlési képviselők; Morray István felsőházi tag; a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara képviseletében: sokorópátkai Szabó István ny. miniszter, alelnök, Ormándy János m. kir. gazdasági főtanácsos, igazgató, Mille Géza h. igazgató, Mohácsy Lajos ev. esperes, szakosztályi elnök, Tóth Lajos titkár, Somogyi Ferenc osztályvezető; az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök és Bathó Gyula titkár; a Hangya Szövetkezet részéről Bokor Ervin igazgató; az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében Halács Ágoston főtitkár; a győrvármegyei gazdasági egyesületet Fricke Emil elnök és Rézner Tibor alelnök, a bencésrend jószágkormányzója; a veszprémvármegyeit Töpler Ernő igazgató; a mosonvármegyeit Bittera Miklós m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető-

alelnök képviselték; a győrvármegyei gazdasági felügyelőség részéről ott volt Kövy József főfelügyelő és Karsay Gyula főfelügyelő; a sopronvármegyei részéről Elekes Imre főfelügyelő; a veszprémvármegyei részéről Wagner János főfelügyelő; a komárommegyei részéről pedig Jeziersky Mihály főfelügyelő; Komárom-Esztergom vármegye alispánját vitéz Zsiga János vármegyei főjegyző képviselte; az Országos Növénytermelési Intézet részéről megjelent Surányi János igazgató; az Országos Növénynevelési Intézet képviseletében Villax Ödön igazgató és Dvorák Lajos főintéző; a Magyaróvári Gazdasági Akadémia tanári karából Groffits Gábor igazgató, Bakos László és Világhy Károly tanárok; a győri ügyvédi kamara részéről

Kallós Henrik elnök; a győri kereskedelmi és iparkamara részéről Meizner Ernő főtitkár és Ujlaki Géza titkár; a győri ipartestület képviseletében Marschall Béla elnök; a Győrvidéki Földbérli Körzet képviseletében Farkas Dénes elnök; a Futura kirendeltség részéről Winkler Antal; a környék nagybirtokosai és nagybérlői közül Glaser Gyula, Ivánkai Kálmán, Karl József, Mihályffy Ernő, Zichy Ernő Ágost gróf; az uradalmak vezetői közül Kelemen Imre, a bábolnai államj. ménesbirtok igazgatója, továbbá Csendes László, Hegedűs Lajos, Kovács Miklós, Manning Gusztáv Adolf, Nagy Béla, Spilka János és Supper Ernő. Résztvettek a gyűlésen a győri tanítóképző intézet ötöd-éves hallgatói, Nitsmann Jenő tanár ve-

Gyászünnep Nagyatádi Szabó István halálának 11-ik évfordulóján, Erdősokonyán Neubauer Ferenc dr., v. országgyűlési képviselő, gyászbeszédet mond. Előli: Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke; a szónok mögött a halhatatlan gazdavezér özvegye és hozzátartozói.

zetésével; végül Horváth Géza ny. ezredes, a nagygimnáziumi NEM elnöke, Csokonyai Károly alezredes, Horn Miklós növény-nemesítő; Tary Lajos műszaki tanácsos, Thuróczy Zoltán lelkész, valamint Győr-Ménfőcsanak és Komárom-Esztergom vármegyék gazdaközöniségének sorából nagyon sokan.

A Falu-Gazdaszövetség részéről megjelent a nagygyűlésen Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő, társelnök; Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, ügyvezető-alelnök; Tölgyes István dr. igazgató és Mayer Emil, a Vasárnap szerkesztője.

Elnöki megnyitó és a kerületi gyűlés céljának megismeretése

A gyűlést a városháza zsufolt padosrai előtt délelőtt fél 11 órakor Schandl Károly dr., a Falu-Gazdaszövetség társelnöke nyitotta meg. Előjáróban meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd utalt arra, hogy a Faluszövetségnek és a Gazdaszövetségnek a folyó év tavaszán történt egyesülése az erők egyesítését kívánja szolgálni, mert egy kicsiny, kálváriát járt országban nem lehet fontosabb feladat, mint az erők egyesítése. A Falu-Gazdaszövetség falai között nincs helye napipolitikának; mi csak egyetlen politikát folytatunk, még pedig magyar nemzeti agrárpolitikát. Ezután nagy érdeklődés mellett mutatott rá arra, hogy ma, a maszinizmus korában, új módok és eszközök kezdenek előretörni és a nemzetek új utakat kezdenek követni. A gazdasági liberalizmus végleg és visszavonhatatlanul eltűnt, helyébe új rendszert kell ültetni. Az új rendszernek két legfőbb elve a *termelés helyes irányítása és a szövetkezeti eszme döntő érvényesülése*. A Falu-Gazdaszövetség ezeket a gondolatokat hordozza körül az országban, hogy maga is siettesse annak a hön óhajtott időnek eléréseit, amikor boldog és megelégedett családi tűzhelyek fogják benépesíteni az országot.

Schandl Károly elnöki megnyitóját hosszas és lelkes taps követte, majd Krúdy Ferenc, országgyűlési képviselő, a Szövetség ügyvezető-alelnöke, ismertette azokat a nagyfontosságú célokat, amelyek a Szövetséget a kerületi gyűlések megrendezésében vezetik. Első és legfontosabb elhatározásunk az, hogy a *gazdaközöniség polgári öntudatát emelhesük*. Szükséges ez azért, hogy a *gazdátársadalom józan kritikával illethesse közigazgatási életünk nagy kérdéseit és mai szervezetét és végül is kivívassa a mezőgazdasági érdekek teljes érvényesülését*. A győri kerületi gyűlés — hozzákapcsolódva az októberben lefolyt szegedihez — szakkérdésekre, agrártermelésünk új irányaira kívánja a legszélesebbkörű figyelmet felhívni. A világháború után egy páratlanul nagyarányú és egyenlőtlen fegyve-

rekkel vívott világverseny-közepébe kerültünk. Ebben a harcban új és hasznos fegyverek kovácsolódtak és csupán abban az esetben állhatjuk sikerrel a sarat, ha felvértezzük magunkat ezekkel az új eszközökkel. *Versenytermelés, minőségi termelés, típusáru és standardáru-képzés, piacosság és márkázás*: ezek azok az új fogalmak, amelyeknek alkalmazása nélkül mezőgazdasági termelésünk sikert nem arathat. A természettől nyert szerencsés adottságaink folytán bizonyos termékeink minőségileg verhetetlenek a világpiacokon, arra kell tehát törekednünk, hogy ezt a minőségbeli fölényt teljes egészében kihasználhassuk és hazánk valóban egy „Európa közepébe benyújtott csemegést” lehessen. Ennek az az útja, hogy meg kell határozni a *tájegységeket* és a *tájegységeken belül termelhető tájfajtákat*; *biztosítani kell a talaj termőerejét és a külföldi piacok igényeire alkalmazkodó egyöntetű árut két nagy tömegben előállítani*. A mai gyűlés a két utóbbi kérdéssel foglalkozik.

Hogyan biztosítsuk a talajerő fenntartását?

Hosszasan ünnepelték Krúdy Ferencet hatásos előadása után, majd Schandl Károly dr. elnök köszönte meg a magvas beszédet. Ezután Manning Gusztáv Adolf, m. kir. gazdasági főtanácsos, hercegi uradalmi igazgató, tartott magasszínvonalú előadást: „*Uj eszmék és irányok a talajerő olcsóbb biztosítására*” címmel. A jeles gyakorlati gazda előbb a *nyári vizgazdálkodás* kérdésével foglalkozott és felhívta a közönség figyelmét arra, hogy az eke nélkül, *ügynevezett traktortárcsával, kultivátorral végzett talajmunka kitűnő eredményeket produkál*, mert ilyen művelési mód mellett sikerül fenntartani a talajbaktériumok életét, viszont a baktériumok biztosítják a talaj morzsalékos szerkezetét, amit más munkával elérni nem lehet. Ezt az eljárás évek sora óta alkalmazza, teljes sikerrel. Szükséges volna tehát az ország különböző részein *ilyen irányú kísérleteket beállítani*; továbbá jó volna, ha a *mezőgazdasági gépparkok kisgazdák által használható, ügynevezett traktortárcsát gyártanának olcsó áron*. A továbbiak során azt a kívánását hangoztatta, adassék mód arra, hogy a *gazdák korán lekerülő előveteményeket (hüvelyesek, mák, len, repce, pillangós-virágúak, stb.) termelhesse nek rentábilisan*. Ugyanis a buza utánuk vetve, jelentékenyen több termést hozhat. Az államnak *külkereskedelmi szerződéseknél kellene biztosítani a növények magvainak korlátlan mennyiségben való elhelyezését*. Előadása végén a fentiek szellemében határozati javaslatot terjesztett elő.

Az export-termelés három főkövetelménye

A tappsal fogadott előadás után Schandl Károly dr. elnök meleg szavakkal meitatta Manning Gusztáv Adolf kiváló egyéniséget és figyelemreméltó ereaményeit az ujszerű talajművelés területein; ezt követően pedig Tölgyes István dr. olvasta fel a betegse miatt távollévő Serban Ivan dr.-nak, a Külkereskedelmi Hivatal kitűnő elnökének: „*A természetes az export irányában való megszervezése*” című előadását. Serban Ivan dr. a felvetett probléma legnyilvánvalóbb ismerője, rendkívül érdekes előadásában azt fejtegette, hogy a termelésnek az értékesítésre való megszervezése alatt azt értjük, hogy *közelebb kell hozni a mezőgazdasági termelést a külföldi piacokhoz*, meg pedig olyan módon, hogy a mezőgazdaság minél gyorsabban és tokeietesebben tudjon tájékozódni a külföldi piacok igényéről mennyiség és minőség tekintetében. Arra kell törekednünk, hogy az így megszervezett tájékozottság eredményei a természetben valósággá váljanak. A *Külkereskedelmi Hivatal a tájékoztatás munkáját el tudja végezni, a többi azonban az érdekképviseletekre hárul*. A felvetett probléma szempontjából egy másik fontos teendő, hogy az *exportra váró mezőgazdasági árucikkeket maga a termelő piacossítsa*. Végül azt hangoztatta, hogy *minden eszközzel biztosítani kell, hogy a kivitel útján elérhető legkedvezőbb árat a termelő kaphassa meg*. A Külkereskedelmi Hivatal fennállása óta őszintén és következetes rendszerrel törekszik arra, hogy a legmesszebbmenően biztosítsa a mezőgazdaság érdekeit, de természetesen elkerülhetetlenül szükséges a termelők közreműködése is. Serban Ivan dr. előadása végén reámutatott arra, hogy *sürgősen meg kell teremteni a szövetkezeti értékesítésnek egészséges alapokon nyugvó kifejlesztését és határozati javaslatot nyújtott be a fentiek megvalósítása céljából*.

Hozzászólások

Az élénk tetszéssel fogadott előadást Schandl Károly dr. elnök köszönte meg elismerő szavakkal; utána pedig a hozzászólásokra került sor. Ormándy János m. kir. gazdasági főtanácsos, a Felsőudántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, röszönét mondott Manning Adolfnak uttörő munkásságáért és maga is helyesli a kísérletek beállítását. Mohácsy Lajos evangélikus esperes azt a kérelmet intézte a Szövetséghez, hogy a két előadást jelentesse meg nyomtatásban; sokorópátcái Szabó István csatlakozott az indítványhoz; Surányi József, Villax Ödön, Bittera Miklós dr. szakszerű felvilágosításokkal szolgáltak a felvetett szakkérdésekről és

reámutattak arra, hogy főként az elővetemények kérdését kell hangsúlyozni, az *új szerű talajművelés ügyét* pedig a további kísérletekre kell bízni; Halács Ágoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara főtítkára, bejelentette, hogy a kamara a téli időnyben szélesebbkörű szakoktatási programot valósít meg abból a célból, hogy kielégítse a gazdaközönség egyre fokozódó érdeklődését a szakkérdések iránt; Farkas Dénes, Bakos László, Tóth Lajos, Világhy Károly, Nitsmann Jenő felszólalása és Manninger Gusztáv Adolf válasza után, Krúdy Ferenc ügyvezető-alelnök határozatként kimondotta, hogy a kerületi gyűlés a határozati javaslatokat magáévá tette és azt indítványozta, hogy a gyűlés alakítson egy állandó helyi bizottságot, amely a javaslatokat megvalósítani lesz hivatva. Miután a gyűlés ezt az indítványt is elfogadta, Krúdy Ferenc köszönetet mondott az előadókknak és a megjelenteknek és meghívta a gazdaközönséget a Falu-Gazdaszövetség meleg otthonába, ahol nemzeti irányban és kérlelhetetlenül a gazdák érdekében folyik az erőteljes munka.

A Falu-Gazdaszövetség második kerületi gyűlése ezzel véget ért. De nem volna teljes a beszámoló, ha nem emlékeznénk meg arról az értékes támogatásról, amelyet a kerületi gyűlés sikere érdekében a „Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara” nyújtott a Szövetségnek. Itt különösen teljes elismerés és őszinte köszönet illeti meg Mille Géza h. igazgatót, aki teljes odaadással állott a Szövetség ügye mellé.

m. e.

Halottak napja...

Nézzétek az ünneplőbe öltözött komoly és megilletődött embersort, ahogy a temető felé tart... A kisírt szemű, virradássorvasztotta özvegyet, aki elhalt férje sírjához támoanyag, hogy keresztjénél imádkosba rogyjon össze. A magára maradt férjiet aki hűséges életpárjához törekszik el nem muló szeretetének alótt láncolásával! A kis árvákat, akik édesanyját, apát, vagy mindkettőt mennek látogatni, nagyanyjait szemük könnyes epedésével. A testvért, aki elhalt szeretteit látogatja meg e napon. Nézzétek és tegyétek szívetekre kezeteket, hogy nem a legszebb és legjelentősebb keresztény gondolat-e az, hogy feltámadunk?

Igen, feltámadunk! Ez a varányi földi létünk nem szűnt meg azzal, hogy testünket visszaadtuk az anuaföldnek, amelyből alkotottat. A lelkeink élete örök, mert az Istentől van.

És nézzétek a vitézek és hősök csoportját, ahogy komoly és döngő léptekkel a hősi halottak sírjához vonulnak, ahol apák, anyák, testvérek,

gyermekük állnak már és rójják le örök szeretetük meg nem szűnő háláját a dicsők iránt, akik vérüket ontották a haza szent eszméjéért, hogy lelkük visszaköltözzön az élők akarataiba és elszántságába.

Nézzétek... És imát rebegjen ajkakat a hősök szent emlékében a házáért.

Mert a haza sem halhat meg! Feltámad az is, akár az egyes ember. De csak a hősök sírjának és emlékének megbeesülésén és szent tisztelésén át.

A halottak napja az örökélet jelképe. Egyaránt az az özvegynek, árvának, az elhagyottaknak s a hazának.

Leleketek lobogjon e napon, mint a gyertya meleg fénye, ajkatok imája tiszta legyen, mint a koszoru virágjának szirma s hitetek erős, mint a temető kapujának felírása:

FELTÁMADUNK!

*

Az erdőcsokonyai sir...

Menjünk el mi is, magyar falvak dolgozó földműves népe, egy sírhoz, amely mindenkinél inkább a miénk, a Nagyatádi Szabó István hamvaihoz. Nagy ember nyugszik abban a sírban, talpig férfi, a magyar falu fontosságának felismertetője, munkásságának elismerésre méltatója, jogainak bevezetője, boldogulásának megalapozója s a magyar haza borus jelenjének jövőt mutató fátykója. Talán akadnak ma még, akik nem akarják ismerni, s lehetnek, akik elől az önzés százzetű fátyla takarja el jelentőségét, de nem sok idő multával nem lehet magyar ember, aki nevét a magyar sors Heroszai között ne emlegesse, mert utjabb évszázadok programját alapozta meg munkássága. Menjünk el a sírjához. Ha kesergők, ha magunkba roskadtak, ha bizakodók és életerősek, ha özvegyek, ha árvák,

ha elhagytak vagyunk is. A magyar falu lelkének ma ott a helye, mert erőt, bizakodást, jövőt, boldogulást csak azokból a hantokból merithet, amelyek a falu előharcosának és nagy halottjának tetemét fedik. Legyen áldott az emléke és elmulhatatlan nap — 1924 november elseje — amikor sorainkból elköltözött.

Mert ez a nap is feltámadást jelent minden megpróbáltatáson át: a falu feltámadását!

BELPOLITIKA

Képviselőház

A gazdaadósságok rendezéséről szóló törvényjavaslat vitája, mely a képviselőházban az elmúlt hét derekán kezdődött, váratlanul szélesebb mederbe jutott, mintsem gondolták. Kormányparti és kisebbségi szónokok változóva szólnak hozzá a javaslatokhoz s kivétel nélkül mindnyájan elismerik a javaslatról, hogy az a mai viszonyok közt sokkal kedvezőbben akarja megoldani a gazdaadósságok nyomasztó kérdését, mintsem arra még a vérmes reményűek is számítottak.

Igen figyelemreméltó beszédet mondott többek közt az október hó 23-iki ülésen Bethlen István gróf, volt miniszterelnök, akinek beszéde azonban komoly és tárgyilagos volta mellett is kihívta különösen a szakemberek bírálatát, amennyiben a volt miniszterelnök az adósságok kamatterheinek mérséklését az eladósodott nagybirtok számára is követeli.

Szakszerű beszéddel szólott hozzá a javaslatot Hunyady Ferenc, Pálffy-Daun József gróf, Rainiss Ferenc, a kisebbségi képviselők közül pedig vitéz Makray Lajos és Csör Lajos.

Az október hó 23-iki interpellációs nap nem hozott semmi különös meglepetést. Október hó 25-én a képviselőházat tekintettel a közbeeső hárm

Kaliforniai pajzstetűtől mentes
**Gyümölcsfát, magasztörzsű és bokorrózsát
Diszját
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt**
stb., bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája, CEGLÉD.

Budapesti iroda
VI., Andrásy-ut 56.
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

ünnepre, november hó 5-ig elnapolták, így a gazdaadósságok rendezésére vonatkozó törvényjavaslat vitája csak a jövő héten ér véget.

Időszaki választások

Három helyen: Nyirbátorban, Debrecenben és Budapesten voltak e hó 26—27. napjain képviselőválasztások. Nyirbátorban Nánássy Imre dr. és Hegymegi Kiss Pál voltak a szembenálló jelöltek. Nemrégiben még mind a kettő a független kisgazdapártnak volt oszlopos tagja. Nánássy a közelmúltban kilépett a pártból és pártönkivüli programmal lépett fel, meg is választották. Hegymegi Kiss Pál 1411 szavazattal maradt kisebbségben.

A debreceni és a Budapest-déli kerületi választás, ahol a szavazás két napon át és titkosan folyt, nem hozott különösebb meglepetést. Budapesten a NEP három, a Keresztény Gazdasági Párt és a Szociáldemokrata párt két-két, a Friedrich-, Grieger- és a Rassay-párt egy-egy mandátumot nyert. Debrecenben megválasztották Lázár Andor igazságügyminisztert NEP, Györki Imrét szociáldemokrata és Festetics Sándor grófot nyilaskeresztes programmal.

Itt említjük meg, hogy Csurgón új választás lesz. Fellép: Bárczay Ferenc kormánypárti s Inkey Pál báró pártönkivüli programmal, akik az előző választáskor is jelöltek voltak.

A miniszterelnök az ifjusághoz

A politika eseményei közé kell számítanunk azt a nagyszabású beszédet is, amelyet Gömbös Gyula miniszterelnök a mult csütörtökön a Turul Szövetség ünnepi, nagyméretű összejövetelén tartott. A miniszterelnök mel-

tatva a nagyszerű egészségügyi kiállítását, felhívta az ifjuságot, hogy ne csüggedjen a mai küzdelmes viszonyok közt sem. Kifejtette ezután a kormány hármass fócélját. Beszédében a többek közt a következőket mondotta:

— Három célt látunk magunk előtt. Az első cél: sok magyart erre a földre. A második: e sok magyar számára olyan szociális jólét teremtése, melyen minden dolgozó magyar joggal megkövetel. A harmadik: sok boldog és főként harcias szellemtől áthatott magyart, mert tudomásul kell vennünk, hogy ennek a nemzetnek és e nemzet minden fiának örökös küzdelem, létküzdelem a sorsa. A magyar anyáknak, tanítóknak és professzoroknak tehát egyik főkötelességük ezt a szellemet: a küzdelem és az ellenállás szellemét plántálni át a haza minden fiába.

Nagy, szinte viharos tetszés közepette szölt ezután a miniszterelnök a kormány földbirtokreformjáról, végül ígéretet tett, hogy a fiatalság elhelyezkedését mindenkor szívén fogja viselni.

Vidéket járó miniszterek

Vitéz leveldi Kozma Miklós belügyminiszter, Darányi Kálmán földművelésügyi, Fabinji Tihamér pénzügyi, Bornemissza Géza iparügyi és Winckler István kereskedelemügyi miniszterek mostanában sűrűn járják a vidéket, hogy a falvak népének sok száz bajával közvetlen tapasztalatok alapján ismerkedjenek meg. Különösen sokat jár vidéken a belügyminiszter, aki már csaknem minden főispáni székhelyet felkeresett s gyors intézkedéseivel iparkodik minden veszélyeztetett helyen a fenyegető munkanélküliség elejét venni. Legutóbb Cson-

grádon, Békéscsabán és Biharban járt. Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter főleg a dunántúli munkásbajokat iparkodott orvosolni. Bornemissza Géza iparügyi miniszter Diósgyőr nagyszámu vasipari munkássága előtt tett megnyugtató kijelentéseket, hasonló értelemben beszélt vidéki körútjain Winckler István kereskedelemügyi miniszter is.

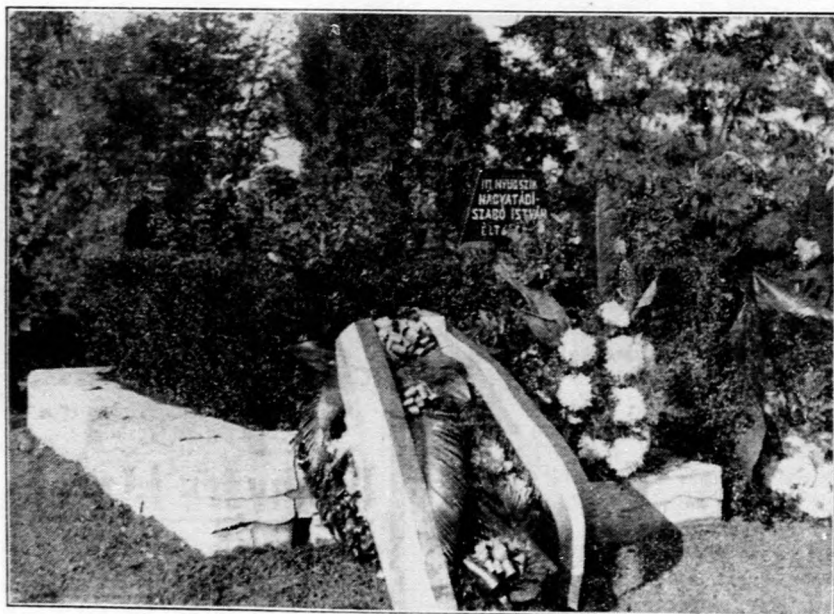
Gazdaképviselek Nagyatádi Szabó István szobránál

A Nagyatádi Szabó István Országos Emlékbizottság október hó 30-án a földművelésügyi minisztérium elől levő Nagyatádi-szobornál emlékülnepelet tartott. Az ünnepségen résztvevő országgyűlési képviselők Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a bizottság elnökének vezetésével vountak a szobor elé, ahol Plósz István országgyűlési képviselő méltatta Nagyatádi Szabó István működését és elhelyezte a NEP koszoruját. A kegyeletes ünnepélyen Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter vezetésével résztvevő a földművelésügyi minisztérium tisztviselői kara is.

Emelkedik a föld ára

A birtokpiacon mindjobbán csökken a kínálat, vagyis egyre kevesebb föld kerül eladásra. Az oka ennek a jelenségnek jórészt a gazdaadósságrendező intézkedésekben található. A gazdák ugyanis nem kényszerültek most már elkótyavetyélni birtokaikat és felszabadulva az adósságok nyomása alól, továbbra is megőrizhetik régi földjüket. De hasonló jelenség tapasztalható a nagybirtokokkal kapcsolatban is és ennek oka szintén az adósvédő intézkedésekben, másrészt pedig abban van, hogy a növekedő terményárak következtében a birtokosok már rentábilisabbnak tartják a gazdálkodást és ezért nem bocsátják földjüket áruba.

A kínálat tehát jelentősen csökken, ezzel szemben a kereslet növekedőben van. Sokan szeretnének birtokokat vásárolni és különösen középbirtokok iránt mutatkozik erős érdeklődés. Megállapítható, hogy e mozgalom hatására a föld ára javulóban van. Egyes vidékeken erősen észlelhető már a föld árának emelkedése és olyan földeket, amelyeket azelőtt 500—550 pengőért bocsátottak áruba, most már holdanként 100 pengővel drágábban adják. Természetesen nem ez az átlagára a földnek, mert hiszen a föld minősége és fekvése szerint, vannak vidékek az országban, ahol egy hold föld ára az ezer pengőt is meghaladja. Mindenesetre igen örvendéses a föld árának ez az emelkedése, mert azt mutatja, hogy a gazdasági élet bizalommal van az agrár-munka jövője iránt.

Nagyatádi Szabó István sirja Erdősokonyán

VILÁGKRÓNKA

Abban az időpontban, amikor a *Vasárnap* legutóbbi száma olvasóink kezébe került, már-már ugylátszott, hogy az olasz-abesszin kérdés néhány napon belül teljesen megoldódik és sikerülni fog az ellentétes angol és olasz álláspontot összeegyeztetni. Európa politikusai meg voltak győződve arról, hogy *Laval* francia miniszterelnök békítő munkáját teljes siker koronázza.

A közeli és teljes béke reményét *Sir Samuel Hoare* angol külügyminiszter beszéde is megerősítette. *Sir Hoare* azt hangsúlyozta, hogy Angliának soha sem volt szándékában egyéni akciót kezdeni, kizárólag a Népszövetség határozata alapján kíván eljárni és a katonai szankciók alkalmazásának kérdése soha szőnyegre nem került. Az olasz sajtó is nagy örömmel fogadta az angol külügyminiszter beszédét és az angol világlapok alig néhány nappal a beszéd után már olasz ajánlatokról irtak, amelyeket állítólag Mussolini terjesztett az abesszin kérdésben az angol külügyi kormány elé. A londoni *Times* című lap szerint az olasz békeajánlat lényege abban állt volna, hogy Olaszország a már elfoglalt Tigré tartomány önálló királysággá való proklamálását követeli, természetesen olasz protektorátus alatt, népszövetségi megbízást kér a nem amhara lakosságu területek felett és végül Abesszinia lefegyverzését és a lefegyverzés hatályos ellenőrzését kívánja. Az angol-olasz feszültség enyhülését bizonyította az is, hogy Olaszország csökkentette a libiai határon lévő haderőit. A béketárgyalások tehát jó uton haladtak. És — minden várakozás ellenére — a helyzet mégis újra feszültebbé vált. Angliában újból a merevebb álláspont került előtérbe, az olasz ajánlatot elfogadhatatlannak találták és a pénzügyi és gazdasági szankciókat október hó 29-én váratlanul életbeléptették. Nincs kizárva azonban, hogy a megváltozott politikai légkör a most folyó angol választásokkal van összefüggésben, mert a kormány ellenzéke elsősorban azzal agítál a kormány ellen, hogy nem eléggé erélyes az Olaszországgal szemben alkalmazandó szankciók kérdésében. Az afrikai harctéri helyzet nagyjában változatlan. Ez azonban nem jelenti azt, mintha az olasz hadsereg teljesen tétlenül állna. Az olasz előnyomulás tovább tart és az olasz hadsereg már *negyven kilométerre áll csak Makalle városától.*

Olaszország mint minden esztendőben, az idén is hatalmas ünnepséggel ülte meg a faszizmus tizenharmadik évfordulóját. Ezen a napon avatták fel az ebben az évben épült közmunkákat, amelyeknek értéke meghaladja

Abesszin törzsfőnökök behódolnak Olaszországnak de Bono tábornok, hadseregfőparancsnok előtt

a *másfél millió lírát.* Mussolini az önkéntes milícia főparancsnoki egyenruhájában vett részt ezen az ünnepségen és palotájának erkélyéről beszé-

det intézett az erkély alatt feketéllő sokezer főnyi tömeghez. A faszizmus születésnapját az afrikai fronton is megünnepelték.

Népegészségügyi kérdések a napirenden

A nagysikerű *népegészségügyi kiállítás* egyidejűleg nyolc napon át az ország legkiválóbb szakemberei beható tanácskozásokat folytattak arról, hogy úgy a városi, de különösen a falusi közegészségügy javítása érdekében mik volnának a legsürgősebb teendők. Az október hó 20-iki megnyitói ülésről és az október 21-iki előadásokról már megemlékeztünk. Október hó 22-én mozgóképes előadás volt a *légy, szunyog és bányaféreg pusztításairól.* A délutáni ülésen a *népélemezési kérdéseket* tárgyalták és vitéz *Mecsér* András országgyűlési képviselő, a *Mezőgazdasági Kamara* elnöke, *Scheff Dabis* László és mások tartottak érdekes előadásokat.

Október hó 23-án *Darányi* Gyula dr. elnökele alatt tartott ülésen az *ifjúság egészségügyi gondozásának* különböző részleteit vitatták meg. Mintegy hét szakszerű előadás keretében szóba került az iskolai egészségügy, a fogbetegségek elleni küzdelem, az ifjúság testi nevelése, a leventeegészségügy, az anya- és csecsemővédelem stb.

Október hó 24-én a különleges népbetegségek: a *nemibajok*, a *tüdővész* és a *rákbetegség* elleni teendőket vi-

tatták meg. Október 25-én a *városok egészségügyi kérdéseit* tárgyalták. Csatornázás, vizellátás, fűtés, a népesedés irányítása került szóba, majd *Gaál* András Kálmán egyet. tanár és *Kerbolt* Károly körorvos a *falu egészségügyi törekvéseit* ismertette. *Kotsis* Endre műgyógyászati tanár pedig az *egészséges falusi építkezésekről* tartott előadást. *Elischer* Pál viszont az *utépítésről és a por elleni küzdelemről* értekezett.

Eredeti

„TEXAS“

GABONADARÁLÓK

megérkeztek és kaphatók a főraktárban:

KIRÁLY SÁNDOR
cégnél Budapest,
VI., Felsőerdősor 6

Ára: Kézihajtású lendítőkerekkel 27 P

Sulya: 16 kilogramm.

Szombaton, október hó 26-án a magyar gyógyfürdők ügyét tárgyalták, különös tekintettel a reuma elleni küzdelemre. Bilkei Pap Lajos egyetemi magántanár és Bárta Szabó József főorvos tárgyalták magas színvonalu előadás keretében e kérdéseket. A népbiztosítási ügyekről Kovrig Béla dr., Antal Lajos dr. OTBA főorvos pedig a mezőgazdasági munkásbiztosításról tartottak nagyérdékű előadást, melyeket tartalmas vita követte.

Az egészségügyi kongresszus október 27-én ért véget. Az utolsó napon a *lelki egészségügy* kérdései kerültek napirendre. Megvitatották a többek közt a *falusi elmebeteg gondozás* kérdését is.

Itt említjük meg, hogy a *népegészségügyi kiállítás*, melyet megtekintett Horthy Miklós Kormányzó Ur is, tekintettel a még mindig nem szűnő látogatottságára, november hó 5-ig meghosszabbították. Az utazási kedvezmény szintén érvényben marad.

Gazdatanácskozás a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről

Október hó 24-én tartotta az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* igazgatóválasztmánya ülést Somssich László gróf elnökletével. Elsőnek Mutschenbacher Emil ügyvezető igazgató számolt be az elmúlt évad agráreményeiről. A vetőmagszükséglet és a takarmány biztosítása érdekében — mondotta — az OMGE akciót indított és el kell ismerni, hogy a kormány minden lehető elkövetett a mezőgazdasági inség enyhítésére. Ezután kifejtette, hogy Olaszország teljesen átvette a marha-kontingens, a buza-kivétel rendben megindult, jelentősen emelkedett Németország felé az állatkivétel, sőt egyéb agrártermékek kivételére is lehetőség nyílt. Az agrár-olló (a mezőgazdasági és ipari cikkek közötti árkülönbözet) szeptemberben augusztushoz képest szűkült és nyílása jelenleg 37 százalék, holott tavaly ilyenkor még 53 százalék volt. Az adókérdéssel foglalkozott ezután, megállapítva, hogy elérkezett az adóterhek könnyítésének ideje és meg kellene szüntetni a már állandósult adókat. Az adósságrendezéssel kapcsolatban kijelentette, hogy a *nevédett gazdákkal szemben bizonyos méltánytalanság történt ugyan, viszont tény, hogy a védettség újabb kiterjesztése olyan sötétbeugrást jelentene, amit a kormány nem vállalhat.*

Többek felszólalása után Somssich László gróf elnök válaszolt a vita során elhangzottakra, majd Fabriczius Endre dr. tett előterjesztést: a hazai komlótermelés védelmére és tiltakozott az import ellen, mert termelésünk kétszer akkora, mint a sörgyárak szükséglete. *Komkoly-Thege Sándor* pedig a *takarmányellátás és állatértékesítés* kérdésével foglalkozott és sürgette a *melasz és répaszelet* árának méltányos megállapítását.

Mezőgazdasági gépkezelő tanfolyam Szegeden

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara november hó 11-től december hó 5-ig Szegeden, az Állami Felsőipariskolán (Mars-tér 7.) mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a *cséplőgép* üzemi karbantartásával és a *vetőmagtisztítógépek* kezelésével, valamint a traktorok kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű befizetése mellett november hó 6-ig a kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19.), vagy az Állami Felsőipariskolán.

A kis- és nagybirtok termelési adatainak összehasonlítása

A földmivelségi minisztérium október hó 26-án tette közzé legújabb termésjelentését, amely megállapítja, hogy az őszi szántási és vetési munkálatok befejezéshez közelednek, a korán elvetett őszi buza, rozs és árpa jól kelt és szépen fejlődött.

A Statisztikai Hivatal most készítette el a *nagy- és kisbirtok vetésterületének előzetes adatait*. A hét főtermény vetésterülete a következő volt az idén:

Buza

Nagybirtok	738.038 kat. hold	= 26.21%
Kisbirtok	2.078.339 „ „	= 73.79%

Rozs

Nagybirtok	263.093 „ „	= 24.17%
Kisbirtok	825.351 „ „	= 75.83%

Árpa

Nagybirtok	260.440 „ „	= 31.35%
Kisbirtok	570.388 „ „	= 68.65%

Zab

Nagybirtok	154.716 „ „	= 39.79%
Kisbirtok	234.123 „ „	= 60.21%

Tengeri

Nagybirtok	521.136 „ „	= 25.74%
Kisbirtok	1.503.737 „ „	= 74.26%

Burgonya

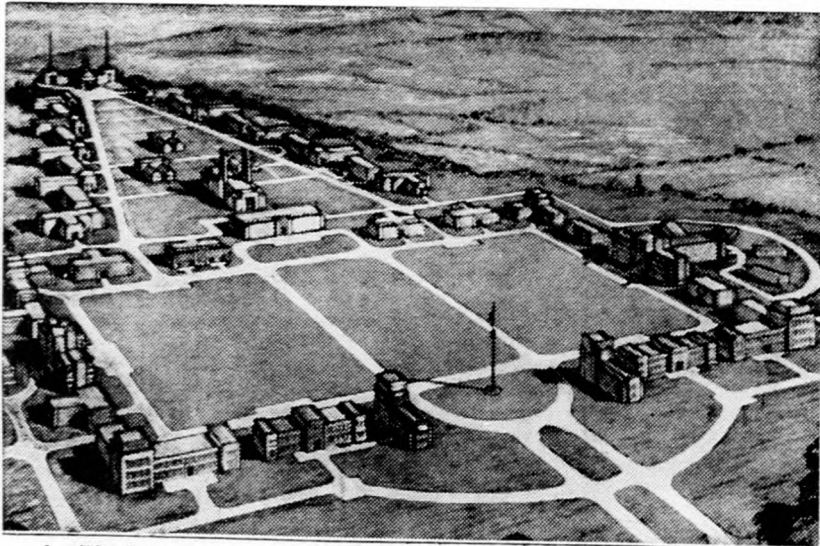
Nagybirtok	117.604 „ „	= 22.32%
Kisbirtok	409.264 „ „	= 77.68%

Cukorrépa

Nagybirtok	65.110 „ „	= 85.12%
Kisbirtok	11.380 „ „	= 14.88%

Buzában az átlagtermés *kisbirtokon* 6.61, *nagybirtokon* 8.67, rozsban 5.96 (7.02), árpában 6.53 (7.79), zabban 5.35 (6.26), tengeriben 6.46 (8.92), burgonyában 25.17 (23.91) cukorrépában 87.06 (97.96) mázsa volt katasztrális holdanként.

Az összes termés a legújabb jelentés szerint így alakult (zárójelben a múltévi termés): buza 20,125.441 (17,642.460), rozs 6,763.963 (6 millió 192.984), árpa 5,751.468 (5,439.400), zab 2,219.547 (2,593.619), tengeri 14,360.430 (20,981.341), burgonya 14,289.396 (21,189.987), cukorrépa 7,368.881 (9,222.271) mázsa.

A világ legnagyobb mezőgazdasági kísérletügyi telepe — Északamerikában

Az északamerikai földmivelségi kormány ezen a telepen fog nagyarányú kísérleteket végezteni a mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozása céljából.

Mit kívánnak a mezőgazdasági gépgyárak?

A gazdaadósságok rendezéséről megjelent legutóbbi kormányrendelet a gazdatársadalomnak csak a pénzügyi intézetekkel szemben fennálló tartozásaiért vállal bizonyos kötelezettségeket az állam részére, a mezőgazdasági gépek vételár-tartozásait a rendelet mint külön csoportot egyáltalában nem említi. A gépipari érdekeltségek most pontos statisztikát állítottak össze arról, hogy milyen összegekkel vannak érdekelve a magyar gazdatársadalomnál és ennek a statisztikának az alapján azt kérik a kormánytól, hogy a *gépgyárakkal szemben is vállaljon valamiféle hozzájárulást, mert az amúgy is nehezen küzdő magyar mezőgazdasági gépipar még jobban visszafejődik.*

A magyar mezőgazdasági gépgyárak statisztikája szerint *9.1 millió pengőt tesz ki az az összeg, amellyel összesen 6000 gazdaadós a gépgyár-*

raknak tartozik. A 6000 adós közül 3200 tartozása védettség alá esik. Ez a 9 milliónyi tartozás jelentéktelen összeg a magyar gazdatársadalom közel 2300 milliót kitevő osztartozásával szemben, a gyárak számára azonban olyan jelentékeny összeg, amelynek elvesztése, vagy nagyon hosszú időre való kihitelezése a gyárak részére katasztrofális lehet. A magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete azt kéri tehát a pénzügyi kormánytól, hogy ennek az összegnek bizonyos részét — körülbelül 5 millió pengőt — *vállaljon át a gazdák helyett, vagy előlegezze ezt az összeget a gyárak részére, mert csak ebben az esetben tudnák a gépgyárak üzemüket leépítés nélkül fenntartani.* A gépipari érdekeltség kérdése ügyében eddig még semmiféle döntés sem történt.

28 pengős átvételi árat biztosít az új lenmagtermelési szerződés

Miután az olajlenmag termeléséhez a talajt már összel elő kell készíteni, szükségessé vált, hogy a kötendő lenmag-szerződések feltételeit már most megállapítsák. A földművelésügyi minisztérium termelési osztályának kezdeményezésére már régebben megindultak a tárgyalások, amelyek sikerrel be is fejeződtek. Határozott sikernek lehet nevezni, hogy *jövőre az olajgyárak az átvett lenmagért többet, még pedig mázsánként 28 pengőt fizetnek, mint az ideai átvételi ár volt és hogy a lenmagpogácsát, amit a gazdák visszavehetnek a gyártól jövőre nem 9, hanem csak 7 pengőért vehetik át mázsánként.*

Természetesen ezek a kedvezőbb feltételek nem azt jelentik, hogy a gazda lenmagjáért tisztán kap a termelőhelyen 28 pengőt. Az átvételi ár Budapesten, a gyár raktárába beszállított kifogástalan lenmagra vonatkozik. A gazdát terheli az összes fuvar-költség. Ezek a terhek a multban is megvoltak. Drágán fizették meg a gyárak a vetőmagot is, miután ragszkodnak ahhoz, hogy a szerződött termelők csakis kifogástalan vetőmagot használjanak. Az átvételnél is vannak nehézségek, s azok a gazdák, akik a közelmultban elkedvetlenedtek a lenmagtermeléstől, főleg ezeket kifogásolják. Remélhető azonban, hogy ezek a nehézségek fokozatosan megszűnnek.

Még egy előny mutatkozik a gazdákra az ideai lenmagtárgyalások befejezésével. *Jövőre a gazda nincs meghatározott területhez kötve a termelés dolgában, így ha kielégítőnek*

tartja a kikötött árat, az eddiginél jóval nagyobb területen is vethet lenmagot. A termelt mennyiség átvétele biztosítottnak mondható, mert nemcsak a hazai gyárak szükséglete fokozódott, de Németország szinte korlátlan mennyiségben vesz át tőlünk lenmagot, úgyhogy számítások szerint 2400 vagon, vagyis csaknem *negyedmillió métermázsa lenmag elhelyezése egyáltalában nem okoz gondot.*

A mezőgazdasági termelésben döntő jelentőségű két tényezőzt sikerült tehát a lenmagszerződésben pontosan körvonalazni: az egyik a *feltétel nélkül elhelyezhető mennyiség, a másik pedig az előre meghatározott ár.* A lenmag termelése a most létrejött megállapodás alapján mindenképpen egyike a legjövődelműbb termelési lehetőségeknél. *Buzából az idén 7.15 mázsás átlagtermés volt, ezért a búzáért 15 pengős ár mellett a gazda 106 pengő bevételhez jutott, a szalmáért még külön 15 pengőt kapott, összes bevétele tehát egy katasztrális hold után 121 pengő volt. Ezzel szemben az idén, a rendkívül kedvezőtlen időjárás következtében lenmagból katasztrális holdanként csak három mázsás termés volt, ami 28 pengős árak mellett 84 pengős bevételnek felel meg, ehhez jön még hat mázsás lencsalmá, mázsánként 3 pengős áron, vagyis további 18 pengő, a pogácsánál megtakarítható összeg 2 pengő, összesen tehát 104 pengőt, ehhez azonban hozzá kell számítani azt, hogy az olajlen kiváló elővetemény a búzához és a következő évben a termés-többletet legalább egy mázsára kell*

becsülni, ami értékben 15 pengőt jelent, tehát összesen 119 pengő bevétel mutatkozik a gazda számára. Hangsúlyozzuk azonban, hogy az idén katasztrófálisan rossz volt az időjárás és valamivel kedvezőbb körülmények között több termést kellett volna elérni.

Megállapították a burgonya legkisebb termelői árat.

A földművelésügyi miniszter a burgonya métermázsankénti legkisebb termelői árat október 25-től kezdődően további intézkedésig az alábbiakban állapította meg: *Gül Baba 11.50, korai rózsza 11, őrsi rózsza 9, Ella 5.50, Wohltmann 5, Krüger 4.80 pengő.* A fenti árak étkezési nagyságra, válogatott áruira, ab feladó-állomások értendők.

Nem kell félni!

ha az udvarban is árusítunk, mert

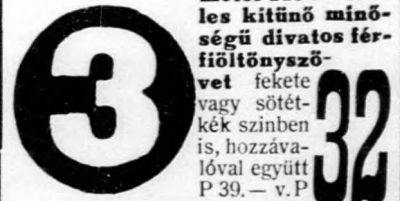
régi igazság

ahol kevés a költség, ott

olcsóbbak az árak

Tenniszflanell mtr.-je 39 fillér, ajurozott függönyetamin mtr.-je 29 fillér, divatmintás bársonyflanell mtr.-je 78 fill., tveed mtr.-je 98 fillér, ágnyemükana-vász vagy kitünő pamutvászon, vagy mosott schiffon, vagy angin mtr.-je 69 fillér, ingzefir vagy kékfestő mtr.-je 59 fillér, 2 mtr hosszú kitünő kész lepedő darabja P 3.28, 140 cm széles fekete vagy színes klott mtr.-je P 1.88, 140 cm széles sportszövet mtr.-je P 1.56, 140 cm széles sötétkék, fekete, vagy szürke szövet mtr.-je P 4.80, továbbá különböző női és férfi gypaju kamgarn, éltöny-, kabát-, nadrág- vagy kosztümszövet maradványok igen olcsó árban

méter 140 cm széles kitünő minőségű divatos férfiföltőnyiszövet fekete vagy sötétkék színben is, hozzávalóval együtt P 39. — v. P

CSAK AZ UDVARBAN
OLCSÓ MARADÉK
SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR

Bpest, 32 Király-utca 32 Sarokház
Postai rendeléseket 40 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos címe:

Község:

Up:

Olvashatóan kérjük kitölteni.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A közleplejárati mezőgazdasági dollárkölcsonők ügye

A napokban a képviselőházban szöbakerült a közleplejárati dollárkölcsonők ügye. Miután ez a kölcsonőtípus annakidején nagy szolgálatot tett a mezőgazdaságnak, nem igazságos, hogy egy kikapott részlettel ferde világitásba helyeztessék. Ezért illetékes helyről a kölcsonőtípust minden tekintetben megvilágító alábbi közléseket kaptuk:

„Az 1922. és az azt követő évekbeli koronaromlás idejében, melynek folyamán még a Jegyintézet hivatalos váltóleszámitolási kamatlába is elérte a 18 százalékos magasságot, míg a magán- és pénzügyi hitelek ennek megfelelően mozogtak, élénk szükséglet merült fel olcsóbb és hosszabb lejáratu hitelek iránt.

Az első hosszabb lejáratu kölcsonők több pénzügyi utján még 86%-os árfolyamon folyósítottak 7.5%-os kamatozása záloglevelek ellenében. Ezeknek valódi kamatterhe majdnem elérte a 11%-ot s még mindig tulterhesnek mutatkoztak. Különösen azt kifogásolták a gazdák, hogy igen hosszú időre (35—45 év) kell elkötelezniük magukat a viszonylag még elég terhes feltételek mellett, amiktől a bizton remélt helyzetjavulás esetén nem szabadulhatnak csak aránytalanul nagy áldozatok (14%-os árfolyamkülönbözet és stornójú lefizetése) árán.

Ilyen körülmények között 1926. évben az OKH az általánosan megnyilvánuló óhajnak, valamint a pénzügyi kormány kívánságának következtében elhatározta külföldi kölcson felvételét. Az OKH az amerikai hitelezőktől összesen 3 millió északamerikai dollár névértékű kölcsonót szerzett, még pedig évi 7 százalékkal kamatozó kötvények formájában. 100 dollár névértékű kötvényért az OKH az amerikaiaktól csak 92 dollárt kapott, ezzel szemben a gazdáknak 98 dollárt adott a 100 dollár névértékű kötvényért, holott az OKH-nak 103.5 dollárt kell az amerikai hitelezőknek majd a lejáratkor visszafizetnie minden 100 dollár névértékű kötvényért. Ezeket a 92 dollárért átvett kötvényeket az OKH 98-as árfolyamon, tehát 98 dollárért adta a gazdáknak évi 8.75 százalékos kamatfizetési kötelezettség mellett, amelyhez a kölcsonót folyósító vidéki hitelszövetkezet még ¼% kezelési költséget számíthatott, természetesen csak abban az esetben, ha a kölcsonó tényleg valamely kötelező hitelszövetkezet útján került folyósításra. Meg kell jegyezni, hogy ezen időben a gazdák általában 18—20%-os kamatokot fizettek a kölcsonók után úgy, hogy az OKH akciója hatásos lépés volt a kamatrágaság ellen.

E dollárkölcsonók időtartamát tíz

évben állapították meg. Az első öt évben az adósnak törleszteniök nem kellett s ha ezen idő alatt nem éltek a visszafizetés jogával, a kölcsonó újabb öt évre automatikusan lett meghosszabbítva. Ezidőszert a kölcsonótökök az adósnak öt év alatt félévi részletekben kell megfizetniök. Az adós a kölcsonó után a pénzügyminisztérium által jóváhagyott szerződés szerint: 1. kamat és pedig 7%, 2. 1¼% jutalék és költség fizetésére kötelezte magát.

Ez utóbbiban benne foglaltatik: 1. az OKH által a kölcsonó folyósításakor az adós helyett kifizetett árfolyamkülönbözet (6%) kamata és törlesztése, 2. továbbá a 103.5 felárral (prémium) visszaváltásra kerülő kötvény felárrának törlesztése, 3. a kockázati díj és 4. a szokásos kezelési költség, amely így még ¼ százalékot sem tesz ki. *Bizskén állapíthatja meg az OKH azt, hogy a fentiek szerint folyósított kölcsonók feltételei közmegelegedést és általános elismerést keltettek.*

A transzfer-rendeletekben kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszter külön rendelettel (450/1933. P. M.) általában 2 százalékkal csökkentette a külföldi kibocsátványu annuitásos kölcsonók kamatterhét. Az OKH ezen kötelezettségnek meg is felelt s a 7% kibocsátványu kamatot 5 százalékra szállította le, fenntartva a kölcsonószerveződéshöz kikötött s annakidején a pénzügyminisztérium jóváhagyásával megállapított költségeket, jutalékokat és járulékokat.

Tekintettel azonban arra, hogy a bíróságok a 14.000/1933. M. E. sz. rendelet életbeléptét követő egy év óta — mely rendelet alá e külföldi kibocsátás biztosítékát képező kölcso-

nök nem tartoznak — hasonló felmerült ügyekben legszétágazóbb gyakorlatot követték, amennyiben a legkülönbözőbb magasságu kamatokot állapították meg annál fogva, hogy fel nem ismerték e kölcsonók különleges (nem annuitásos, hanem közleplejárati és kombinált törlesztéses) mi voltát, melyről a 14.000 számú rendelet kifejezetten nem intézkedik, — a kérdés tisztázása végett bejelentette az OKH a pénzügyi kormánynak, hogy ezek a különleges típusu kölcsonók a félreértések megszüntetése végett a 450/1933. P. M. sz. rendeletben kifejezetten külön megemlítést igényelnek, miként azt az előző (3800-1932. és 6300/1932. sz.) kormányrendeletek is tették és kérte ennek egy kiegészítő rendeletben való pótlását.

Egyébként már évekkal ezelőtt lehetővé tették az OKH adósai számára e kölcsonók rendkívül előnyös visszafizetését. Ugyanis annak ellenére, hogy a kölcsonókötvevény kikötései szerint az adós kölcsonót 1932 június elseje óta készpénzben tartozik visszafizetni, mégis az adósok érdekében lehetővé tette, hogy azok a már esedékessé vált s még a transzfer-rendeletek előtt az OKH által az adósok helyett lefizetett 4/27-es törlesztési rész levonása után fennmaradó tőkehátraléknak ¼ részét az eredeti kibocsátványu kötvényekkel fizethessék vissza, ami a tőketartozásnak 50—60 százalékkal való csökkenését jelentette. Az árfolyamnyereséget teljesen az adós javára esik, miután ily kötvényeket az adósok szabadon vásárolhatnak a piacon a fenti célra; az OKH ilyen dollárkötvényeket saját tárcája részére a kibocsátáskor meg nem tartott, ilyeneket a piacon fel nem vásárolt, pusztán az adós és a külföldi hitelező közötti közvetítést vállalta, minden külön haszon vagy nyereség nélkül, tisztán közérdekű hivatásától vezérelve.

A tejrendelet módosítása

A kormány a tej értékesítéséről szóló rendeletet módosította s kimondta, hogy a földmivelésügyi miniszter rendeletével egy tejszállítótól származó tej árusítására kötelezett tejkereskedő vagy tejárusító csak a székesfőváros polgármesterének előzetes engedélyével térhet át más szállítótól származó tej árusítására. A székesfőváros polgármestere az engedélyt akkor tagadja meg, ha megállapítja, hogy a tejkereskedő vagy tejárusító kérelmével az üzleti tisztességbe ütköző célra vagy a székesfővárosi tejkereskedelem körében általában érvényesülő viszontelárusítói jutalékok meghaladó indokolatlan nyereségre törekszik.

A kérelem érdemleges elintézése előtt meg kell halgatni a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát, valamint a Tejtermelők Országos Szövetségét és az érdekelteket.

Szétszedve

Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyúnélküli gyümölcsfapernetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrdéz, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, megszélésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró, Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

NEMZETGAZDASÁG

13 országgal szemben volt aktív külkereskedelmi mérlegünk

A központi Statisztikai Hivatal kimutatása szerint Magyarország külkereskedelmi forgalma az 1935-ik év január-szeptemberi időszakában a 19 fontosabb ország közül tizenhárommal szemben aktív egyenleggel zárult. Aktív volt a külkereskedelmi forgalmunk többek között Ausztriával, Csehszlovákiával, Svájjal, Olaszországgal, Franciaországgal és Angliával szemben is. A magyar külkereskedelemnek ezt az eredményét a helyes kereskedelempolitikai tárgyalásoknak köszönhetjük és ennek az aktív külkereskedelmi forgalomnak az eredménye a statisztikák szerint is állandóan élénkülő magyar gazdasági élet rugalmasságát bizonyítja az is, hogy az év első kilenc hónapjának kiviteli többlete az ideai nagyon rossz mezőgazdasági évben is elérte a 31.7 millió pengőt az elmúlt gazdasági év hasonló időszakának 32.2 millió pengőjével szemben, ami azt mutatja, hogy a rosszabb termést sikerült részint nagyobb ipari exporttal, részint pedig jobb árakkal majdnem teljesen ellensúlyozni.

A Pénzügyi Központ jelentése a hitelszervezetekről. A Pénzügyi Központnak a január-októberi időszakról most közzétett kimutatása érdekesen világítja meg, hogy miképpen reagáltak a magyar pénzügyi szervezetek a válság nehéz éveire. A Pénzügyi Központ jelentése szerint az országban lévő pénzügyi szervezetek száma erősen lecsökkent.

Növekszik a cukorfogyasztás, csökken a termelés. A hazai cukortermelés mennyisége évről-évre jelentősen csökken. A magyar gyárak 1934—1935-ben az előző termelési időszak 1220 ezer mázsa termelésével szemben, mindössze 1077 métermáza cukrot termeltek, ami közel 12%-os csökkenésnek felel meg. A fogyasztás ezzel szemben csaknem 3%-kal emelkedett.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Élet a talajban

Egy nagyírú bakteriológus, Löhnis német professzor becslése szerint a mivelt szántóföldnek 25—30 cm. vastag rétegében egy holdon 600—800 millió baktérium (hasadógomba), penészgomba, stb.) él.

Mai tudásunk szerint ezeknek legnagyobb része olyan munkát végez a talajban, mely a növénytermelő szempontjából hasznosnak tekinthető. Így a szerves anyagok (humusz, istállótrágya, tarlómaradványok, stb.), ezeknek közbejöttével alakulnak át hasznos növényi tápanyagokká. E mikroorganizmusok hatására lesznek a nyers talajalkatrészekből (vad föld) olyan vízben oldható tápsók, melyeket a növényi gyökerek könnyen felvesznek és épülésükre felhasználnak. Az ugynevezett nitrifikáló baktériumok utján lesz a növényi anyagokban (szalma) levő nitrogénből, az amidokból és ammoniából salétrom-nitrogén, amilyen formában már a növények a nitrogént hasznukra fordíthatják. Vannak baktériumok, amelyek kedvező körülmények közt a levegő szabad nitrogénjét képesek magukba lekötni s így a talajnak átadni. Ezek tehát élő műtrágyagyárak.

Ha a talajbaktériumok ilyen fontos szerepet töltenek be növényeink termelése körül, akkor indokolt foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy milyen eszközökkel lehet számukat növelni, illetve hogyan lehet életműködésükre a legkedvezőbb feltételeket biztosítani.

A talajbakteriológusok megállapítása szerint a legtöbb hasznos baktérium életműködéséhez nedvességre, melegre és oxigénre van szükség. (Aránylag kevés az, mely levegő híján is meg tud élni.) A legtöbb az iránt is érzékeny, hogy a talaj ne legyen erősen savanyú vagy lugos vegyhatású, hanem semleges, vagy legfeljebb gyengén lugos. Életműködésükhöz szükséges még bizonyos, szerves (nitrogén, szénhidrátok) és szervet-

len (mész, foszfor, kén, stb.) vegyületek.

Ezekután látjuk, hogy a szántás és kapálás, azaz a talaj lazítása e baktériumok fejlődése szempontjából is hasznos, mert lehetővé teszi a levegő oxigénjének a talajbaktériumokhoz való jutását. Látjuk, hogy miért fontos szerves trágyák juttatása a talajba. Megértjük, hogy miért kevésbé termékenyek a száraz, vagy a hideg, tulkötött talajok, a vadszíkek és a tulsavanyu földek.

A hasznos baktériumokat tehát okoszerű talajmivelés, telkesítés (vizlevezetés) és istállótrágyázás útján szaporíthatjuk. A jól érett istállótrágya 1 métermázsájában 100—300 millió baktériumot viszünk a talajba.

Egészséges tei

termelésének első feltétele, hogy egészséges legyen a tejet termelő állat. Ezért az 1932. évi 100.000. számú földművelésügyi miniszteri rendelet megtiltja, hogy forgalomba hozzuk többek közt a veszettség, lépfene gyanújában álló vagy a genyverésűben, tőgygyulladásban szenvedő tehén tejét, továbbá a sugárgombás (súlyos) tőgy termékét. Tilos forgalomba hozni a tejet, melyet borjazás előtti vagy közvetlen a borjazás utáni héten adott a tehén. Tilos még a hasmenéssel párosult bélhurutban és a méhgyulladásban szenvedő tehén tejének eladása is.

Felforralás után is csak állatok takarmányozására használható fel a tej, ha a tehén száj- és körömfájásban szenved, miközben a tőgyön is vannak fekélyek és hólyagok.

Csakis felforralás után hozható forgalomba az olyan tej, mely tődő-, méh- vagy bélgyümökáros tehenetől való.

Vannak ugyanis olyan betegségek, melyeknek kórokozóját a tej átviszi a fogyasztóra. Így sok gyer-

Az idén takarmányszükség van!

A póttakarmányok, mint

Pekk és Futor

fogják lehetővé tenni a jószág kifelelletését.

Mindkettőnek alkalmazása pénzben is kifejezve rendkívül hasznot hoz. Felvilágosítást nyújtanak: a szaküzletek és a

„CHINOIN”

gyógyszer és vegyszeti termékek gyára részvénytársasága. **Ujpest.**

meknek igen súlyos megbetegedését okozta már az, hogy szájfájásos tehén tejével itatták, anélkül, hogy előbb a tejet gondosan felforralták volna. Máskor nem azonos betegséget idéz fel a tej a fogyasztó egyénben, hanem súlyos gyomor- és bélgyulladás, vagy legalább is bélhurutos hasmenést.

Különösen érzékenyek a romlott tej iránt a gyermekek. A felnőtt egyének gyomra és bele már több ellenállóképesseget tanusít, míg a gyermek bélcsatornája még nagyon érzékeny.

Ezért beteg tehénnek tejét lehetőleg ne fogyasszuk s ilyen célból el ne adjuk. Különösen ne adjuk a beteg állat tejét gyermeknek, kivált ne csecsemőknek. A felforraltás pedig akkor se maradjon el, ha tehénünk betegségről nincs tudomásunk. Lehetséges ugyanis, hogy tőgye beteg (gümőkóros), de ez nem nyilatkozik meg feltűnő jelekben.

A baromfi

legértékesebb és legkeresettebb kivitelű cikkünk. Természetesen a tenyésztő akkor remélhet érte legjobb árat, ha minőségben, súlyban és korban igazodik a piac igényeihez.

Semmiféle piacon se lehet értékesíteni a sovány baromfit, mert csontért és bőrért, némi rágós, kemény húst nem ad pénzt a vevő.

Az egyes baromfifajokat, illetőleg a kívánalmakat — *Hencz Ferenc* összeállítását után — itt közöljük.

A *csirkének*, *tyuknak* bőre (lába) ne legyen fekete, hanem fehér vagy sárga. A csirke 8—10 hetes korában már legyen legalább 90 dekás. Az ilyen csirkéért tavasszal és késő őszel lehet elérni legjobb árat. Jó piaci cikk az a jérce is, melynek súlya 1—2 kg., de még a tojáslerakást nem kezdte meg. A tyúk csak 2 éves koráig és 1 kg-nál nagyobb súlyban értékesíthető jó áron.

A *liba* ugyancsak husos és levágva, kopasztva 5—7 kg súlyu legyen. A súlyosabbat nem szívesen veszik, mert gyanus, hogy öreg s így húsra rágós. Csak fehér tollu ludat tenyészünk, mert ennek tolla értékesebb s így ára is magasabb.

A *kacsa* hizott állapotban — kopasztva és levágva — 2.5 kg. súlyu legyen legalább.

A *gyöngytyukot* csak akkor vásárolják megfelelő áron, ha legalább 1 kg. súlyu és legfeljebb 1 esztendő.

A *pulykánál* nagyon fontos, hogy husos legyen a teste, de ne tulzsíros. Az angol piac a fekete vagy fehér színű pulykát kedveli. A jércék legalább 4, a kakasok legalább 5 kg. súlyuak legyenek. Karácsony előtt (november) a kisebbtestű, tehát a jérce, december első felében a kakas kelen-dő, mert karácsonykor minden angol család 1—1 nagyobb pulykapecsenyét fogyaszt, míg karácsony után megint

a jércék kelen-dőbbek. Ezért ajánlatos pulykáinkat 3 részletben felkinálni az exportörnek: a jércét egyik részét novemberben, más részét december második felében, a kakasokat, pedig december első felében. Így az előre sohasé látható áringadozások mellett is kapunk bizonyos jó átlagos árat.

Bor- és gyümölcspálinka-piac

Az első legfontosabb esemény az, hogy *újbornál az országban fokozottan 2 fillérnél olcsóbban nem lehet kapni*. Az a jóslat tehát, hogy a szüret után az árak vissza fognak esni, szerencsére nem következett be.

Irányárak: újbornál kistermelőktől fokozottan 2—2.2, uradalmi boroknál 2.3—3 fillér, minőség szerint. *Óborirány-árak:* 2.8—3.4 fillér, nehezebb fajboroknál, melyeket főként palackozás céljára vásárolnak, még ennél is magasabb árat fizetnek. Kevés a jól sikerült muskotálybor és ami valamirevaló zamatu, azért elkérnek literenként 40—44 fillért.

Tokajhegyalján helyenként igen nagy a termés. Itt a bordszőlőny miatt szokatlani alacsony árak mutatkoznak, igaz, hogy a nagy termésnél a minőség jóval gyengébb, mint a múlt évben. Az export vontatott, kevés Otelló és nehezebb fajbor kiszállítása folyik fokozottan Németországba és Csehszlovákiába.

A *pálinkapiac* az árak változatlanok. A törkölypálinkáért fokozottan 3.30 pengő fizetnek. Érdekes hír, hogy a valódi barackpálinkát márkáztnál akarják és ennek eladása származási bizonyítványhoz lesz kötve, miután a legtöbb barackpálinka, melyet a kereskedők forgalombahoznak, *alig látott valódi barackpálinka*. A szilvórium irányára hektoliter-fokozottan 5—5.40 pengő. (Új áru). Ó-kék szilvóriumért ma már 6.20—6.30 pengőt is elkérnek.

Irsai M. József

Apró jótanácsok

Burgonyatermő vidékeinken az augusztusi esők következtében igen gyakori a gumók fiasodásának jelensége, valamint új gumók kötésével is találkozhatunk. Sok helyen, hol sok volt az augusztusi eső, az Ella-burgonyák szeptember végén másodszer virágoztak. Az ilyen burgonyáknál az első kötési gumók fognak könnyebben romlani, mert az új kötésiük felhasználják fejlődésükhöz a régi gumók keményítőjének egy részét. Az ilyen vegyes kötési burgonyák gumóit szedés után tanácsos jól kiszikkasztani s a szokásosnál keskenyebb prizmákba elhelyezni. Szedéskor egyébként is nagyon kívánatos, ha a második kötésből származó gumókat, melyek a hosszú ős folyamán eléggé kifejlődtek s egészségesebb árut adnak, mint az első kötésből származók, külön válogassuk s az első kötési anyagot helyesebb lesz mielőbb felhasználni vagy értékesíteni, még mielőtt nagyobb romlás mutatkozik benne. Az egészséges másodkötési gumók leföldelésével ne sies-sünk; csak a teljes szikkadás után, a rendszerrel későbbi időpontban vagy, ha fagyveszély állana be, akkor végezzük a beföldelést. Ugyanígy jelenségekkel találkozhatunk a Wohltmann-burgonyáknál, kevésbé a Krüger-fajtánál, mely természetből fogva is későbbi lévén, aprók

SZIVÁRVÁNY

Suta Nagy István esete

A két rajvonal pár száz lépésre feküdt egymástól. Csend volt. Az ellenség hallgatott. A mieink is. Egyetlen fegyver sem dörent. A honvédegyerekek pípára gyújtottak s mivel az ellenség nem létt, kikuporodtak a fedezékek szélére, göreshuzta lábukat belelógatták az árokba és úgy beszélgettek. Rákerítették a sort mindenre.

A lustaságáról ismert Suta Nagy István többek között az állította, hogy a puszkagolyót, ha az embernek megy, el lehet ütni tenyérről. Meg is okolta, hogy miért. Mert egyszer látta a cirkuszban, hogy a bohóc-elűtötte maga elől a revolvergolyót, amit a másik bohóc öt lépésről ráeresztett.

— Ez jó volna, ha úgy volna! — állapították meg a bakák.

— Igy is van! — erősítette Suta Nagy István.

— Te ki tudnád parirozni a golyót, ha neked menne? — kérdezte egy ragyásképű.

— Ki én! — mondta Suta Nagy István. — Két szememmel láttam, hogyan csinálta a bohóc... Megvárnám, amíg egészen hozzám ér, akkor aztán szörnnyűt vágnék a tenyeremmel, oszt a golyó úgy esne a földre, mint a parancsolat.

Alig mondta ezt Suta Nagy István, a tulsó félen eldőrdült egy fegyver s mielőtt még Suta Nagy István leugorhatott volna a fedezék szélére, úgy átlukasztotta fejét a golyó, mintha a homloka mindig lyukas lett volna.

— Aujnye, az áldóját! — kiáltott fel a ragyásképű, mikor a lövés után ki-dugta fejét a másik hóna alól és meglátta, hogy Suta Nagy István hogyan járt — ilyen embert se láttam még életemben, mint ez a Suta Nagy István! Ért a golyóparirozáshoz, aztán még arra is lusta, hogy életbe maradjon!

NYÁRY ANDOR.

voltak gumói az esők beálltakor, tehát ezek normálisabban fejlődhetek az esők után.

A magasan vemhes kancákat védjük az idő viszontagságai ellen és ne erőltessük meg őket tulságosan, mert a hideg, esős, szeles időjárás, ugyisintén a tulságos megerőltetés könnyen elvetélt okozhat.

Gazdasági épületeink rendbehozásának ideje az ős. Ha már éjjeli fagyok jelentkeznek az épületek külső vakolatának igazítását abba kell hagyni, nehogy felszívja a fagy a még friss vagy kellőképpen ki nem száradt vakolatot. A belső épületigazításokat azonban még folytathatjuk a nagyobb fagyok beálltáig. Ugyancsak itt a legfőbb ideje, hogy a tetők igazítását, a lehullott eszerek pótlását bevégezzük, hogy az eső s majd később a hó az épületben elhelyezett készleteinkben kárt ne tegyen.

ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

Horgolt ruhák télire.

A hosszú téli délutánok és esték alkalmasak arra, hogy kézimunkával foglalkozzék a falusi asszony. A kézimunkák közül különösen alkalmas a horgolás, mert nem szemrontó munka, bármikor le lehet tenni, ha a háziasszonynak egyéb dolga akad, nem kerül sokba, könnyen mosható és igen divatos ma minden horgolt dolog.

Egészen kis gyermekeknek jól mosható gyapjufonalból csinos kabátját és sapkát horgolhatunk. A hátrész alján kezdve horgolunk 70 láncszemet, s benne ugyanannyi rövid pálcát. A következő sorokban, mindig csak a szem hátsó fonálát felvéve, horgolunk 2 pálcát, azután 1 szemet kihagyva 2 pálcát, 2 levegőszemet és újra 1 pálcát ugyanabba a szembe, 1 pálcát a következőbe. Ezt 15—20-szor megismételjük, akkor a karhossznak megfelelő levegőszemeket horgolunk előbb az egyik oldalon s azon a soron a rendes, fent leirt mintázattal visszajöve, a másik oldalon is ugyanannyi láncszemmel hosszabbítjuk a sort. Most már addig horgoljuk ezeket a meghosszabbított sorokat, amíg csak a nyakrészhöz nem érünk, akkor már csak a sor közepéig horgolunk és visszafordulunk, a belső részen egy-két szemmel kijebb kezdve a sorokat, hogy a nyakkivágás ki legyen kerekítve, majd néhány sor után már egyenesen folytatjuk. Az ujjrészt addig horgoljuk, míg a karvastagság kívánja s amikor az megvan, a hátrésznek megfelelő rövid sorokat veszünk, a hónaljtól a mellő rész közepéig számítva. Mikor a mellő rész egyik szárnya kész, akkor visszatérünk újra a nyakrészhöz és ugyanugy folytatjuk a másik előrészt meghorolását is. Mikor kész, az ujját alul összevarrjuk vagy horgoljuk, ugyszintén a kabátka két oldalát is, a nyaknál egy lvuksort horgolunk, melybe a zsinórt belefűzhetjük, az ujjak végére pedig szoros szemekből készülőt.

A sapka kis körrel kezdődik, melyen a pálcákat folyton szaporítjuk, míg csak a homlokmagasságot el nem értük, akkor elől az arenak megfelelő részt kihagyjuk s ugy folytatjuk a sorokat, most már nem szaporítva. Mikor a nyakhoz érünk, hátul rövidebb pálcákat alkalmazunk, hogy a nyakat ne dörzsölje a sapka, a füleknél lévő részt pedig néhány sorral meghosszabbítjuk, majd horzolt zsinórral vagy szalaggal megkötjük az áll alatt.

Lehet még készíteni horgolt játszóruhát, háromszögletű vállkendőt, gyermekpapucsot. Legjobb, ha a szabást előbb papírból vagy rongyból

elkészítjük, kipróbáljuk és annak megfelelő formában dolgozzuk ki a horgolást.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Rakott burgonya. Egy kilogramm burgonyát megfőzünk, karikákra vágjuk, egy fej hagymát apróra vágva, 5 deka zsírral halványsárgára pirítjuk, 3 kemény tojást szintén karikákra vágunk, aztán tűzálló tálat kikenünk, morzsával meghintünk s rétegenként rárakjuk a burgonyát, közben mindig megszóva, hagymával meghintve és tojással kirakva. Minden sort tejföllel meglocsolunk, aztán rá megint burgonyát, tojást, hagymát teszünk, a legtetején pedig tejeleves tejet öntünk, morzsával meghintjük és főlőrára a sütőbe tesszük.

Töltött kifli. Egy deka élesztőt tejben áztatunk; három tojást 4 deka zsírral elkeverünk, 37 deka lisztet, kevés vaníliás cukrot adunk hozzá, meg az élesztőt, könnyű tésztát készítünk belőle és kelni hagyjuk. Kelés után dlóval, mákkal vagy lekvárral töltött kiflicskéket készítünk belőle.

Köleskása-felfújt. 25 deka sárgakását 5—6 vízben tisztára mosunk. Egy lábást kikenünk zsírral, beleöntünk egy liter főlőzött tejet, 6 deka vaját vagy zsírt, 8 deka cukrot, a kását, egy citrom héját s az egészet sütőben szép pirosra sütjük, megcukrozva tálaljuk és hideg tejet adunk hozzá.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Egyiptomi határőr teveháton

H I R E K

Gyermekkorban...

Gyermekkorban építettem egy gyönyörű várat, Mosoly s öröm volt az alap, nem kísért a bánat.

Az alapra építettem egy életet szépmek, Ugrándozva tépegettem virágját a rétnek.

De az idő széttépte a gyermekkori álmom, S a szívemben most is itt van az összedőlt várom.

Ifj. CSÖRGEI ISTVÁN
(Mány)

Nem fáj?

Nem fáj az, hogy egyszer lehull minden rózsá,
S a dalos ajkadon elnémul a nóta.

Hogy az órák után eljönnek az évek,
S kik régen szerettek, nem szeretnek [Téged.

Hogy vadludak huznak, késő, ölmos [este,
Éles gágogással, őszi szürkülletbe.

Hogy van e világon, öröm, kacaj, bánat,
S hajadban meglátod az első ős szálat.

Hogy mámoros esték s muzsikás hajnalok
Suhannak el Tőled s jönnek a bánatok.

Nem fáj az, hogy egyszer beföd majd [az este,
S a Halál csókot lop daloló szíved [be?...

VARGA PÉTER (Vezseny)

Szőke Tisza partján...

Szőke Tisza partján virágot arattam,
Egy pár édes csókkal adósod maradtam.

Az az egy lopott csók édesebb a méznél,
Meg is adnám százszor, csak itt lennél [nél kéznél.

Jöjj vissza kicsikém; vár az akác [zöldje,
Csókol a határnál édesapád földje.
Ki fog majd aratni, csókot vagy virágot,

Ha nyakadba veszed e kerek világot?
CSATÁRY ANDRÁS
(Tiszaadony).

Leleplezték a földmívelésügyi minisztérium hősi halottainak emlékművét. A földmívelésügyi minisztérium hősi halottainak emlékművét október 26-án, szombaton leleplezték le. Az ünnepélyen résztvett *Darányi Kálmán* dr. földmívelésügyi miniszter, *Marschall Ferenc* és *Mayer Károly* földmívelésügyi államtitkárok, a budapesti helyőrség tiszti küldöttsége és a minisztérium tisztviselői kara, valamint személyzete, azonkívül sokan megjelentek a 158 hősi halott hozzátartozói közül. Az ünnepi beszédet *Mayer Károly* államtitkár mondotta. A leleplezés után *Darányi Kálmán* földmívelésügyi miniszter koszorút helyezett az emlékműre, amelyre a minisztérium tisztviselői kara és személyzete nevében *Tomesányi Gyula* miniszteri tanácsos ugyancsak koszorút helyezett el. Az emlékművet *Horvay János* szobrászművész alkotta.

Országzászló Biharugrán és Kiskunlacházán. Biharugra csonkakatárszéli község népe lelkes ünnepség keretében avatta fel Országzászlóját és az azon elhelyezett hősi emléket. *Urmány Nándor* mondotta az avatóbeszédet. — *Kiskunlacháza* is felavatta Országzászlóját. Itt az Ereklyés Országzászló Nagybizottsága nevében *Cselényi Pál* dr. mondott avatóbeszédet.

Filléres gyorsvonatok. Az államvasutak igazgatósága vasárnap, november 3-án az alábbi filléres gyorsvonatokat indítja: *Budapestről Gyulára.* A vonat az utasok le- és felszállása végett megáll Mezőtur, Mezőberény, Gyoma és Békéscsaba állomásokon. *Budapestről Szentre Kiskunfélegyházán át.* A vonat az utasok le- és felszállása végett megáll Kiskunfélegyháza és Csongrád állomásokon is. *Budapestről Putnokra Egeren át.* A vonat Bélapátfalván és Szilvásváradon is megáll. *Budapestől Sátoraljaújhelyre.* A vonat utasok le- és felszállása végett Szerencs, Olaszliszka és Sárospatak állomásokon is megáll. *Debrecenből Budapest Nyugati pályaudvarra. Pécs és Kaposvárról Budapest Déli pályaudvarra.* Végül *Veszprémből Budapest Déli pályaudvarra.*

Akasztófára ítélt anyagilkos. Ifj. *Mészáros József* tápiószentimártoni gazdálkodó és felesége, *Bori* Magdolna, együtt laktak a férfi idős édesanyjával, özv. *Mészáros Józsefnéval.* Összebarátkozni azonban sehogy sem tudtak, mert az özvegy tékozlónak tartotta a menyét, s fiát azzal fenyegette meg, hogy kitagadja a birtokból. Ebből állandó perpatvar keletkezett. Az özvegy később eladta a négyholdas birtokot, s fiának semmit sem juttatott az árából. Erre a fiatalok, a megbeszélte terv szerint, éjjel, amikor az öregasszony mélyen aludt, lerántották az ágyról és halálra rugdalták és verték. A törvényszék annak idején a férfit kötéláltal halálra, feleségét pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet emelte most végős fokom jogerőre a Kuria, amikor a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította.

Schandl Károly dr. képviselői beszámolója. *Schandl Károly* ny. államtitkár, a deveçseri kerület képviselője legutóbb *Kispirt, Csögle, Adorjánháza* és *Egeralja* községekben ismertette a bel- és külpolitika eseményeit és beszámolt a kerület érdekében kifejtett működéséről.

Az **Agrársajtó Szindikátus látogatása a főváros közellátási intézményeinél.** *Rosta János* székesfővárosi tanácsnok meghívta a *Magyar Agrársajtó Szindikátus* tagjait a főváros közellátási intézményeinek megtekintésére. Az agrár újságírók *Buzáth Imre* székesfővárosi fogalmazó kalauzolásával október hó 25-én reggel járták be a közbizonyosidákat és a Nagyvásártelepet és nagy érdeklődéssel hallgatták meg a fővárosi üzemek vezetőinek, köztük elsősorban *Járitz Gyula* igazgatónak szakszerű magyarázatait. Örömmel vette tudomásul ez alkalommal a szindikátus *Rosta János* tanácsnoknak azt a készségét, hogy a legutóbbi németországi tanulmányútján szerzett tapasztalatról részletesen tájékoztatni fogja az agrársajtót.

A vonatból kiugrott és meghalt. A kecskeméti személyvonatról Kiskunfélegyháza és Jakabszállás között *Seres Andor* Lászlóné kiskunfélegyházi asszony, október hó 26-án öngyilkossági szándékából leugrott. *Fejét a kerek lemetzeték, s azonnal meghalt.* Az asszony férjével utazott, aki elmondotta, hogy az üres fülkében vitakozni kezdtek, mire a felesége kirohant és levette magát a vonatról. Ő igyekezett visszatartani, de sikertelenül. Láttá, hogy felesége a töltsére esett, ezért nem is szállt le Jakabszálláson, hanem Kecskemétre utazott, s a dologt elvégezte. *A férjét letartóztatásban tartják addig, amíg a rejtélyes öngyilkosság okai ki nem derülnek.*

Liszt Ferenc emlékezete. A *Liszt Ferenc-ünnepségek* sorozatában október hó 22-én leleplezték le ünnepélyes keretek között *Liszt Ferenc* emléktábláját a **Fővárosi Vigadó** I. emeleti oszlopcsarnokában. A nagy és díszes közönség jelenlétében tartott ünnepélyen előbb az Egyetemi Énekharok elénekelték a Himnusz, utána *Ugron Gábor* tartotta az ünnepi avató beszédet, majd leleplezték a *Liszt-emléktáblát.* Befejezésül az Egyetemi Énekharok egy Liszt-dalt énekeltek el.

Igen tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent „*Csak az udvarban*“ olosz maradék, szövet és textilraktár (Budapest, Király-utca 32.) hirdetésére. *Olvassák el figyelemmel, mert ilyen jó és olosz árut csak ennél a cégnél kaphatnak.* Például 140 cm széles, sötétkék, fekete, vagy szürke divatos férfi, vagy fiúöltönyszövet méterenként P 4.80-ért, vagy egy darab nagy, vastag takaró P 3.48-ért kapható. Egyben felkérjük olvasóinkat, hogy a cég hirdetése alatt található *szelvényt olvasatón töltsek ki és rendelés alkalmával fenti címre küldjék be.*

ADÁS-VÉTEL

Vennék lehetőleg Szolnok-megyéből dupla tárcsás, traktor után használható boronát használt, még törött állapotban is; 24-es vagy 28-as is lehet. Cím: *Csomor Péter Antal, Jásztelek, Szolnok-megye.*

Eladnék egy 1000 mm-es, körülgűrűs Schlick-féle üzemképes cséplőszekrényt minden elfogadható ártért. Cím: *Csomor Péter Antal, Jásztelek, Szolnok m.*

I. és II. osztályú szőlőoltványok, fekete és különleges fajokban, továbbá gyökeres és sima hazai fajvesszők, gyökeres vadvesszők minisztériumi engedéllyel kaphatók, még pedig Rip, Portálisz, Rip, Berlandieri Teleki, S. B. és Aramon Rupestisz Ganzin Tel. X. számú anyokon, Megrendelhető őszi és tavaszi szállításra bármilyen kis vagy nagyobb mennyiségben, teljes szavatosság és méréselt árak mellett; a szőlő és pontos kiszolgáltatás garantálom, képekkel illusztrált árjegyzékkel, szaktanácsokkal, díjtalanul küldök. Cím: *Tóth János Győngyös; postafiók 82. szám, Szőlőoltványtelep: Abasár, Szőlőtelep és lakás: Vissontai szőlőhegy.*

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. *Burgonyával július 29-én próbavetést csináltam. Ez a pöttermés jónak ígérkezik, mit tehetek még, hogy a burgonyák fejlődését még jobban elősegítek, hogy új burgonya gyanánt értékesíthessem?* 2. *Van két hold futóhomokos földem, amelyen nem tudok termelni semmit sem. Hogyan köthetem meg a homokot és mit vehetek bele megkötése után?* (Sz. J. Pilis). — **Felelet:** 1. A burgonya kezelésére nézve „Burgonyatermő vidékeinken“ kezdeti mai közleményünkre utalunk. 2. A futóhomokos területet a vetés előtt meg kellene kötni. Jó lenne kerületére ákácot ültetni sorban, sűrűen egymás mellé. Egvelőre pedig vetéskor hintsük be a talaj felszínét szalmával, szalmás trágyával, tőrekkel, vagy tengerikőrőval; az elhintett szalmát, stb. ásóval szurkáljuk be a homokba. A szalmát csomócskákban is lerakhatjuk a rozsvetéssel egyidőben, 1—1 lépés távolságban s tompa ásóval a csomócska közepét szurjuk be a homokba úgy, hogy annak két vége 15—20 cm-re kiálljon. Ha a föld kerületén, az ákácser megerősödött, akkor már ez a szalmaszórás felesleges lesz. Ha a futóhomok meg lesz kötve és trágyát kap, akkor mindenféle, homokra alkalmas növényt (rozs, burgonya, stb.) meg fog teremni.

Kérdés: 1. *Milyen nagyságúak körülbelül a németországi nagybirtokok?* 2. *Mennyi idő alatt kell kijelentni a Németországi telepeseknek a kapott föld árát?* 3. *Hány lakos esik egy négyzetkilométerre Magyarországon?* (Cs. M., Regöly). — **Felelet:** 1. 30—40 ezer katasztrális holdasak a legnagyobb birtokok, 2. Hatvanhat év alatt, 4 százalékos kamattal mellett, 3. Kilencvenkét ember.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. S., Békés: A küldött előfizető részére a lapot megindítottuk. Üdvözlés. — K. J., Hajduszoboszló: Kérésével forduljon a Magy. Kir. Hadilevéltárhoz, Budapest, L. Bécsikapu-tér 4. — Ifj. H. Gy., Nagybátony: Legközelebb megkezdhetjük új regényünk közlését. A 37-ik számban közöltük egy versét, a másodikra nemokára sor kerül. Régi verseiről nem tudunk felvilágosítást adni; Sz. E. urral összeköttetésünk megszakadt. — „Új stílus, Komádi”: Érdekes levelét igen nagy figyelemmel olvastuk, nemkülönben verseit is. Az utóbbiak egy komoly tehetség szárnypróbálgatásai. Válogatunk belőlük és legközelebb egyet közreadunk. Művész számára nem szabad könnyelmű utmutatást adni; éppen ezért nem helyes az a megjegyzés, hogy a régi stílus már divatját multá. A rimés verselési mód nem divatcikk, amely „kimegy a divatból”, hanem az emberi lélek ősi, ösztönös kifejezőmódja, amelyet hivatott költők mindig művelni fogtak. Tanácsunk: olyan stílusban kell írni a verseket, ahogy a szív diktálja. — K. Gy., Szomoróc: Lapunk 28-ik és 30-ik száma közölte egy-egy versét. Ha figyelemmel kísérte, észre kellett vennie, hogy ezalatt az idő alatt senkitől sem közöltünk három verset. Sorrendet kell betartanunk és kivételt senkivel sem tehetünk. Tessék tehát türelemmel lenni. Ezt a „keserű tréfát” közölni fogjuk. — Sz. F., Csermajor: Sajnálattalunkra, dalszövegek megjelenítésével nincs módunk foglalkozni. Lapunk 35. és 43-ik száma közölte egy-egy versét. A harmadik vers közlésére várnia kell. „A Fényesi csárda” című nem vált be; elnagyolt, nem gondos munka. — J. Gy., Kiskörös: „A kieserélem hegedümet” címűt a közlendők közé soroltuk. — D. Gy., Diósgyőr: Őszi hervadásról, elmúlásról daloló verseknek bővíben vagyunk. Az ősz annyira agyonénekelte verstéma, hogy vérbeli művészek kell lennie, aki erről utat, művészt tud mondani. Másfajta kérünk. — Ifj. N. B., Mihályfa: Rejtvényeiből közlünk.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 október hó 29-én.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 42 fillér; kétkoronás 84 fillér; ötkoronás 2 pengő 30 fillér; régi egyforintos 1 pengő 12 fillér.

Színezüst kilogrammja 115 pengő.

T R É F A K

A mestermű

Kovács Péter megházasodik és a barátja megkérdi:

— Kovács, milyen a feleséged?

— Hát tudod, — mondja Kovács — ő is a jó Isten műve.

Aztán elgondolkodva hozzáteszi:

— Bár mesterműnek nem mondható.

Oh azok a bankok!

— Olvasta? Három fiatalember revolverrel akart pénzt szerezni egy banktól.

— Na és? Próbáljon maga egy banktól revolver nélkül pénzt szerezni.

A husvétii tojás

— Az én feleségem olyan, mint egy husvétii tojás.

— Miért?

— Mert festve van és a vége mégis csak az lesz, hogy egyszer összetöröm.

Jó kis levél

A falusi vegyeskereskedő a következő expressz-levelet írja a pesti gyarmatáru-nagykereskedőnek:

T. Cím!

Kérem, küldjön nekem e sorok vétele után azonnal 1 kiló gyömbért, 20 kiló paprikát, 2 kiló fahéjat, 2 láda kockacukrot, 1 kiló törött borsot és egy fél kiló szegfűszeget. Tisztelettel
Kohn Mór.

U. i. Most jön be az üzletbe a feleségem és szól, hogy egyelőre mindennel el vagyunk látva, tehát ne küldjön semmit. Fenti.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. s . e . á . d . m . g . m . g . a . t

(Beküldte Molnár Juliska Tiszadérszről.)

2. Szórejtvény.

ásvány	repül	I	nagy madár
	(-l)		

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

3. Szórejtvény.

ritka	WK	őszessow	gyűrű
(é=e)			

(Beküldte Weisz Ádám Szentlászlóról.)

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Feleselő feleség.** 2. Pontrejtvény: **Munka után édes a pihenés.** 3. Szórejtvény: **Aranyközéput.**

Megejtették: Kutnyánszky Géza, Prókay Béla, Tarsay Irénke, ifj. Balla Ferenc, Vezér Emil, Nagy György, Rákos József, Holló Márton, Jóljárt Péter, Máté Tóth Gyula, Vámos József, Fekete Gizella.

Jutalomkönyvet nyert: ifj. Balla Ferenc (Gyula) és Prókay Béla (Diósgyőrvasgyár).

A 43-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, november hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Alberti, Ráckeve, Ujkécske. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest.

Hétfő, november hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Alattán, Balassagyarmat, Dunaszekes, Esztergom, Gödre, Győrszonyfa, Hatvan, Kenderes, Mándok (bizonytalan), Mezőtur, Pécs, Poroszló, Ráckeve, Rakamaz, Szil, Szolnok, Tolna, Veszprém-alsóváros. — **Állatvásár:** Emőd, Sárvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kadarkut, Komárom, Mezőtur. — **Marha és kirakodóvásár:** Nagykapornok, Óriszentpéter. — **Kirakodóvásár:** Szentendre.

Kedd, november hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Göreszény, Hatvan, Iván, Kerkasztentmiklós, Mezőtur, Tata, Tiszaluc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Alsóság, Attala, Darány, Mike, Nagykanizsa, Sármellék, Vép, Zalagyömrő, Zalalövő. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Kővágócs. — **Marha és kirakodóvásár:** Karmacs.

Szerda, november hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Kaba, Lébény, Lénárdvár, Mezőkovácsháza, Tata. — **Állatvásár:** Jánosház, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kaposvár.

Csütörtök, november hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Lövő, Marcaltő, Nagypécsely, Onód, Tabajd. — **Állatvásár:** Cellőmölk, Putnok, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Gyöngy. — **Ló- és marhavásár:** Paeca. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom.

Péntek, november hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj. — **Sertésvásár:** Aszód.

Szombat, november hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak október hó 29-én.

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza: tiszai 77 kg-os 18—18.30, 78 kg-os 18.15—18.45, 79 kg-os 18.00—18.30, 80 kg-os 18.45—18.70, felsőtiszai 77 kg-os 17.55—17.75, 78 kg-os 17.70—17.90, 79 kg-os 17.85—18.05, 80 kg-os 17.95—18.15, duna-tiszai, fejérmegyei, dunántúli 77 kg-os 17.50—17.65, 78 kg-os 17.65—17.80, 79 kg-os 17.80—17.95, 80 kg-os 17.90—18.05.

Pestvidéki **rozsa** 15.70—15.80, egyéb 15.70—15.90; **sörárpa**, elsőosztályú 19—20, másodosztályú 18—19, harmadosztályú 17.50—18; **takarmányárpa**, elsőosztályú 17—17.30, másodosztályú 16.50—16.75; **zab**, elsőosztályú 17.60—17.75, másodosztályú 17.50—17.60; **tengeri** 15.50—15.60; **buzakorpa** 12.30—12.50; 8-sas liszt 14.50—14.70 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 17.92—17.93, májusra: 18.17. **Rozsa** márciusra: 15.74—15.78. **Tengeri** májusra: 15.76—15.77, júliusra: 16 pengő métermázsánként.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A magpiac változatlanul csendes és az évszakhoz képest szokatlanul üzletlennel. Lucernamag. Az árak tovább csökkentek és ezen alacsonyabb áron néhány tétel ismét elhelyezést talált. Ezzel szemben lóheremag ismét egy árnyalattal szilárdabb. Egyéb heremagvakban nem volt forgalom. Köles ára közepes kínálat mellett valamely emelkedett. Fehér napraforgóban a kivétel a külföldi kereslet hiányában nem számottevő. Mák iránt a belföld részéről továbbra is érdeklődés mutatkozik, ára nem változott. — A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában: Köles, fehér 19—22, vörös 18.50—19.50, vegyes 17—18; repce 28—29; napraforgó, fehér 19—20, vegyes 16.50—17; lucernamag 123—128; lóheremag 150—156; tavaszi búkköny 25—26.50; csillagfürt 11.50—12; mák (kék) 81—83; borsó: Viktória 25—28, expressz 21—23, ősz 19—20; lenese, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 33—33.50, dunántúli szokvány 33—33.50, felsőm. szokvány 31—32, gömbölyű fürj 35—36, hosszú 36—38; barna bab 33—34; tarka bab 29—30, tökmag, kis 29—31.

Abaktakarmánypiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 13.50, borsókorpa 13.50, buza-konkoly 13.25, buza- és búza 12.50, buza-takarmányliszt 15, konkolydara 13.25, lenmagpogácsa 15.25, napraforgópogácsa 15, szárított répaszelet 12.50, repcepogácsa 12, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13, rozstakarmányliszt 14.75, tökmagpogácsa 16, kókuszdiópogácsa 14.75, melás 11 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8—9.20, harmadrendű 6.30—7.50, muharszéna 8.50—0.60, lucernaszéna 11—11.90, zabosbúkkönyszéna 10.50, lucerna- és szénakeverék 9, alomszalma, elsőrendű 4.90—5, másodrendű 4.50—4.80 pengő métermázsánként, zsupszalma, kévéként 30—50 fillér.

Cirokszakál, nyersáru 20—22, cirok-mag 12 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) és beállítanti való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 40—44, másfél éves tinók 34—38, másfél éves üszök 35—38, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszuluban.

Borjувásár. Elsőrendű 75—80, másodrendű 60—74, harmadrendű 45—58 fillér kilogrammonként élőszuluban.

Értékpapirokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26. Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, elsőrendű 53—54, másodrendű 36—52, harmadrendű 25—35, ökör, magyar, másodrendű 34—52, harmadrendű 28—33, ökör, tarka 41—54, harmadrendű 26, tehén, magyar, másodrendű 38—43, tehén, tarka, elsőrendű kivételesen 62, másodrendű 34—53, harmadrendű 22—32, bivaly, magyar 16, növendék (éves) 28—52, kicsontozni való 15—21 pengő kilogrammonként élőszuluban.

Sértésvásár. Prima uradalmi nehéz sertés páronként 340 kg-on felül 103—106, prima szedett 84—87, silány 60—70, angol, elsőrendű 86—92, másodrendű 82—84 fillér kilogrammonként élőszuluban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 180—400, alárendelt minőségű 8—175, vágó 10—100 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsával, 3 kg szulylevonással.

Bőrpiac. Marhabőr 45 kg-ig, magyar 0.75—0.77, tarka 0.85—0.87, borjubőr, hosszú lábbal 1.60, rövidlábbal 1.70, bika-bőr, tarka 70, juhbor, nyírott 0.65—0.70, lóbor, mérsáros-lóbor darabonként 11 pengő, kisebb lóbor 10—20 százalékkal olcsóbb. A vidéki marhabőrák 5—10 fillérrel drágábbak.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőltözött tej 8, tejszín 200, tejfel 1.10—1.20 fillér literenként. Centrifugált vaj 300—320, tehénturó 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—240, emmentáli 260—360 fillér kilogrammonként.

Baronfi és tojás. Élőbaronfi: Tyuk 1.80—3, csirke, rántanti való 0.80—1.30, sütnivaló 1.20—2.30, ruca 1.50—2, pulyka 2—4 pengő darabonként. — **Leölt baronfi:** Tyuk 1.40—1.70, csirke, rántanti-való 2.20—2.60, sütnivaló 2.20—2.60, ruca, hizott 1.30—1.60, lud, hizott 1.20—1.40, pulyka, sovány 1.20—1.40, libamáj, nagy 4—7 pengő kilogrammonként. Teatojás 11—12, főtőjtőjás és apró 9—10.5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani-való 1.60—1.78, sózott, kenyér 1.72—1.84, füstölt 1.80—2, hajt 1.80—2, tepertő, zsíros 1.60—2, sertészsír, helybeli 1.80—1.88 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, bacsra 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.80—2, gerinc 2—3.50, lapocka 1—1.60, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3.50—4, comb 2.40, többi része 0.40—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, bőrben 2—3, fácán 2—2.50, fogoly 0.80—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.20, rózsza 2—2.60,

mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.50—1.80, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 8—14 (1 cs.), petrezselyem 8—14 (1 cs.), zeller 4—12 (1 drb), kalarábé 16—20, karfiol 10—20, vöröshagyma, makói 16—18, közönséges 14—16, fokhagyma 90—120, cékla 14—20, fejeskáposzta 10—16, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 12—18, vöröskáposzta 26—36, fejjessaláta 6—10 (1 drb), torma 60—120, burgonya, újdonság és Gülluba 18—22, őszi, rózsza 14—16, nyári, rózsza 16—20, Ella 10—13, kifli 20—24, tömör csiperkegomba 120—240, szegfűgomba 140—160, éti vargánya 150—200, zöldpaprika, apró, hegyes 10—30, nagy, töltési való 16—36, tök, főző 8—14, sütőtök 14—20, paradicsom 10—18, vajbaj 30—80, zöldborsó, hüvelyes 28—60, sóska 24—40, paraj, tisztított 12—24, fekete- és fehér-retek 16—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—10 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 70—160, birsalma 80—120, körte, nemes 80—160, szilva, besztecei 60—80, áfonya 1.40—1.60, őszibarack 80—200, csemegeszőlő 64—110, kevert szőlő 50—70, közönséges szőlő 40—60, dió 100—120, dióbél 400—480, mogyoróbél 340—400, héjazott mandula 360—520, gesztenye 24—64 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A fenyőfapiacon a kereskedelem most csupán a téli és kora tavaszi szükségletét szerzi be. A tűzfakereslet egyre élénkebb, az árak a leszáradási veszteségeknek megfelelően, értékben emelkednek. A búkkhasábfá 325—335, a búkk dorong 285—290, a cserhasáb 280—290, a dorong 250—360, a gyertyánhasáb 295—305, a dorong 275—280, az ákáhasáb 300—305, a dorong 280—290 pengő vagononként, budapesti paritásában. A lombfában a gömbfa és bogárnfa könnyen elhelyezhető, fűrészáruban a kereslet gyengébb, dongában és kis talpfákban sincs jelentékeny üzlet. Furnikészítésre alkalmas áruból alig van készlet és a szükséglet kielégítése nehézkes. Az importált faszénből a készlet fogytán van, belföldi áru pedig alig kerül forgalomba.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1655—1685; dollár 337.50—341.50, kanadai dollár 327—337; holland forint 229.70—231.70; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.90—22.50; lengyel zloty 63.70—64.30; román leu 2.80—3; olgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVÉS SZÖVETSÉGFELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. NOVEMBER 3—9.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **XI. 3**

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15: Magyar miseimádságok és egyházi ének. Szentbeszédet mond Luzsánszky Alfonz hittanár. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 13.40: „Világhíradó”. Máthé Elek dr. előadása. 14: „Áriák és duettek”. Hanglemezek. 14.40: „Egészségügyi Kalendárium”. 15: „Racionálizálás a mezőgazdasági munkákban”. Praok László dr. előadása. 15.50: Koromzay Dénes mélyhegedű műsora. 16.30: „Magyar tudósok”. Hankó János dr. előadása. 17: Szervánszky szalonzenekar. 18: „Őszi séták”. Szép Ernő csevegése. 18.30: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. 19.30: „Budapest munkaprogramja”. Szendy Károly dr. polgármester előadása. 20: Operettelőadás a Studióban: „Lili bárónő”. Operett 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. 22.10: Hírek, stb. 22.35: Nemzetközi uszóverseny közvetítése a margitszigeti Nemzeti Sportuszodából. 23: Buziczky László jazz-zenekara. 00.05: Hírek.

Hétfő **4**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Mit kívántak 1725-ben a jó tisztviselőtől?” (Felolvasás). 10.45: „Gibráltár, Dardanellák, Szuez”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Hanglemezek. 13.40—14.20: Zilzer Piroska zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklőőrjárája: „A glóccserek”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Karádi pincester”. Közvetítés Karádról. Vezető: Paulini Béla. 17.50: Lugossy István tírogatózik. 18.10: Német nyelvoktatás. 18.35: Reisz Pál—Angyal Árpád szalonötöse. 18.55: „A németországi telepítések”. Kercs Mihály dr. előadása. 19.25: Pillinszky Zsigmond énekel. 20: „Svájc”. Choinzky Jenő dr. előadása. 20.30: „Véltörzések”. A Buda-

pesti Hangverseny Zenekar műsora. 22: Hírek, stb. 22.20: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál. Csekényi József énekel. 23: „Jazz-dalok és táncok”. Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Kedd **5**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A helyes szellőztetésről és takarékos tüzelésről”. (Felolvasás). 10.45: „Hírek a bundadivatról”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Országos Postászenekar. 13.40—14.20: A Budai Dalárda tagjaiból alakult kamaracsofittos. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Magyarország kiviteli piacai”. Rátz Jenő dr. előadása. 17.30: B. Fehér Miklós hegedűli. 18: Bartalis János és Jankovich Ferenc verseiből adnak elő. 18.30: Berttha István szalonzenekara. 19.25: „Magyar-lengyel kapcsolatok”. Nagy Iván dr. előadása. 20: Magyar nóták. Előadja Nagy Izabella. Cselényi József és Magyar Imre cigányzenekara. 21.20: Hírek, stb. 21.40: Lisz Ferenc zongoraátíratát Be-hini-operákból. Előadja Steffánai Imre. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Ottólik György dr. németnyelvű előadása. 23.10: A Mándli jazz-zenekar műsora. Kalmár Pál ének számaival. 00.05: Hírek.

Szerda **6**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Akiknek sürgősen kell pénzt keresni”. (Felolvasás). 10.45: „Falkavadászat”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Parádi Józsa cigányzenekara. 13.39: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklőőrjárája: „A magyar regény hőskorából”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Közvetítés a gyóni országutról a Királyi Magyar Autómobil Club őszi rekordnapjáról. 17.30: Diósgyőr-Vasvári Tiszti Dalegylet. 18.15: Olasz nyelvoktatás. 18.40: Hanglemezek. Közben, 19: „A Magyarországi-Svájci válogatott labdarúgó mérkőzésről”. 19.35: Színműelőadás a Studió-

ban: „Krisztin”. Színmű négy felvonás-
ban. Írta: Paul Géraldy. Fordította: Zi-
lahy Lajos. 21.40: Hírek, stb. 22: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar.
23.10: Vajda Sándor—Pártos Ernő jazz-
zenekara. 00.05: Hírek.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Tengerre magyar”.
(Felolvasás). 10.45: „A derékfájás”.
(Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli
harangszó, stb. 12.05—13.30: Állástalan
Zenészek Szimfónikus Zenekara. 13.40—
14.20: K. Bárány Szízi hegedül (zongor-
rakísérettel). 14.40: Hírek, piaci árak.
16.10: „A dolgozó nő ruházata és ot-
thona”. Simon Blanka előadása. 16.45:
Időjelzés, stb. 17: „Baromfityénysztségi
tanfolyam”. I. rész. Báldy Bálint gazda-
sági felügyelő előadása. 17.30: Müller
Béla cigányzenekara. 18: Angol nyelv-
oktatás. 18.30: Ungár Imre zongorázik.
19.10: Kosztolányi Dezső beszél Jókai:
„A köszívű ember fia”-ról. 19.25: Az
Operaház előadásának közvetítése. „Tann-
häuser”. Dalmi 3 felvonásban. Szövegét
és zenéjét írta: Wagner Richard. 20.30:
A rádió kiülvégi negyedórása. 23.15:
Sándor György szalon- és jazz-zenekará-
nak műsora. 00.05: Hírek.

Péntek

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”.
(Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemé-
nyek”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés.
12: Déli harangszó, stb. 12.05—12.35:
Bertók Ferike énekel. 12.40: Hírek.
13—14.20: Magyar szalonötös. 16.10:
A rádió diákfelőrája: „Gay—Lussac”.
16.45: Időjelzés, stb. 17: „A magyar iro-
dalom első százada”. Horváth János dr.
előadása. 17.30: Pityó József jazz-
zenekarának műsora, Weygand Tibor
énekszámaival. 18: Sportközlemények.
18.15: Gyorsíró tanfolyam. 18.45: Az Or-
szágos Liszt Ferenc Társaság és a Sza-
badegyetem Liszt-hangversenyének köz-
vetítése a Zeneművészeti Főiskola kis-
terméből. 19.50: „Mi tetszik az idegennek
Budapesten”. Fodor Ferenéné előadása.
20.20: „Estétől-reggelig”. A Budapesti
Hangverseny Zenekar műsora. 21.45: Hí-
rek. 22.10: „Négy nagy név: Galli-Curci,
Dusolina Giaranini, Caruso és Seljapán”.

Hanglemezek. 23.10: Kiss Lajos cigány-
zenekara. 00.05: Hírek.

Szombat

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Somlay Károly eibe-
szeléseiből”. (Felolvasás). 10.45: A
Nemzeti Múzeum növénytárát ismerteti
Jávorka Sándor. 11.10: Vízjelzés. 12:
Déli harangszó, stb. 12.05: A Mária Te-
récia I. honvédegyalozegred zenekara.
13.30: Nyilas Pista cigányzenekara.
14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Ho-
gyan köszöntek régen?” Madarassy Er-
zsébet előadása. 16.45: Időjelzés, stb.
17: „A hang rögzítése filmen, gramofon-
lemezen, acélszalagon”. Zakariás János
előadása. 17.30: Bura Sándor cigányze-
nekara. 18.10: „Hollandusok”. Révay
Géza előadása. 18.40: „Ami a Duna
vize mesél”. Kihán Zoltán előadása
hanglemezekkel. 19.45: „Természettudó-
sok a pesti egyetemen”. Gombocz Endre
dr. előadása. 20.15: Lakatos Árpád saxo-
fonozik. 20.35: Három dím hangjáték.
Fordította: Márchis György. Rendező
Kiszely Gyula. 22.15: Hírek, stb. 22.35:
Kempff Vilmos zongorázik. 23.15: Kiss
Béla cigányzenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST H. 834.5 m

Vasárnap, XI. 3. 15—15.45: Katona-
zene. 17.30—17.55: Előadás. 18—18.55:
Hanglemezek. 19—19.25: Előadás. —
Hétfő, XI. 4. 18.05—18.30: Szalonzene.
18.50—20: Cigányzene. 20.35—21: Fel-
olvasás. 21.30—22.25: Szalonzene. —
Kedd, XI. 5. 18.05—18.25: Szalonzene.
18.35—19.05: Mezőgazdasági felőra.
19.10—20: Hanglemezek. 20.10—20.35:
Előadás. — Szerda, XI. 6. 17.40—18.05:
Előadás. 18.20—18.40: Hanglemezek.
20.30—21.30: Cigányzene. — Csütörtök,
XI. 7. 17.05—17.30: Előadás. 18.05—
18.30: Cigányzene. 18.35—19: Előadás.
19.35—20: Előadás. 20.05—21.10: Film-
dalok. — Péntek, XI. 8. 18.05—18.40:
Jazz, ének. 19—19.25: Előadás. 19.35—
20.15: Hanglemezek. 20.20—20.35: Elő-
adás. — Szombat, XI. 9. 17.35—18.05:
Mezőgazdasági felőra. 18.15—18.40: Ci-
gányzene. 19.50—20.15: Bendőzenekar
22—23: Hanglemezek.